

Planavimo organizatorius	KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS
Plano pavadinimas	GARGŽDŲ MIESTO ŠILUMOS ŪKIO SPECIALUSIS PLANAS
Planavimo proceso etapas	RENGIMO ETAPAS
Planavimo proceso stadija	SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS
Teritorijų planavimo lygmuo	VIETOVĖS
Teritorijų planavimo dokumento rūšis	SPECIALIOJO TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTAS
Objekto numeris	AT-19T-1415
Bylos (segtumo) žymuo	SP-03
TPDRIS dokumento numeris	S-VT-55-18-115

Vilnius, 2019 m.

UAB „ATAMIS“	TERITORIJŲ PLANAVIMO PADALINIO VADOVĖ PROJEKTO VADOVAS	ELEONORA GRABLEVSKIENĖ Atestato Nr. TVP 0081 ŽILVINAS GRABAUSKAS Atestato Nr. TVP 0034	
--------------	--	---	--

Plano rengėjai:	
	UAB „Atamis“ Žirmūnų g. 139-319, LT 09120 Vilnius Įm. kodas 300564438 <i>Projekto vadovas</i> <i>Žilvinas Grabauskas</i> <i>El. paštas: z.grabauskas@atamis.lt</i> <i>Tel.: +370 620 51398</i>

Teritorijų planavimo dokumentą parengusių specialistų sąrašas:

Eil. Nr.	Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
1.	PV	Žilvinas Grabauskas (atest. Nr. TVP 0034)	
2.	PDV	Eleonora Grablevskienė (atest. Nr. TPV 0081)	
3.	PDV	Juozas Gudzinskas (atest. Nr. 8983)	
4.	Inž.	Elena Romanovska	

TURINYS

1. ĮVADAS.....	4
2. SPRENDINIAI.....	8
2.1. POKYČIAI GARGŽDŲ MIESTO CŠT SISTEMOJE	9
2.2. PROGNOZUOJAMI PALYGINAMIEJI ŠILUMOS TIEKĖJO RODIKLIAI, ĮTAKOJANTYS CŠT PLĖTRĄ.....	10
2.2.1. Rezervinis kuras.....	10
2.2.2. Kuro ir energijos kainų kitimas	10
2.2.3. Naujų vartotojų prisijungimas ir esamų vartotojų atsijungimas	11
2.2.4. Šilumos poreikio kitimo scenarijai	11
2.2.5. CŠT efektyvumo didinimas	12
2.2.6. Pastatų modernizavimo programos įgyvendinimo poveikis šilumos poreikiui	12
2.2.7. Gargždų mieste esančių šilumos gamybos įrenginių (katilinių) modernizavimo galimybės ..	12
2.2.8. Šilumos tiekimo efektyvumo didinimas	13
2.2.9. Atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) naudojimo plėtra	13
2.3. APRŪPINIMO ŠILUMA ZONOS, JŲ VYSTYMO IR TVARKYMO PRINCIPAI.....	14
2.3.1. Aprūpinimo šiluma zonų reglamentavimas	14
2.4. SPECIALIOJO PLANO SPRENDINIŲ NUOSTATŲ TAIKYMO IŠIMTYS.....	16
2.5. ATSIJUNGIMO NUO CENTRALIZUOTO ŠILUMOS TIEKIMO TINKLŲ TVARKA	16
2.6. CENTRALIZUOTO ŠILUMOS TIEKIMO PERSPEKTYVOS	16
2.7. TERITORINIAI APRIBOJIMAI IR BENDRIEJI REIKALAVIMAI.....	17
2.8. GAMTINĖ APLINKA, KULTŪROS PAVELDAS	20
2.9. APLINKOSAUGOS BŪKLĖS ĮVERTINIMAS	22
2.10. IŠVADOS.....	27

1. ĮVADAS

Objektas: Gargždų miesto šilumos ūkio specialusis planas.

Specialiojo plano organizatorius: Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos direktorius, Klaipėdos g. 2, LT-96130 Gargždai, tel. (8 46) 47 20 25, faks. (8 46) 47 20 05, savivaldybe@klaipėdos-r.lt, www.klaipėdos-r.lt

Specialiojo plano rengėjas: UAB „Atamis“, Žirmūnų g. 139, LT-09120 Vilnius, tel. (8 5) 27 28 334, faks. (8 5) 20 31 280, info@atamis.lt, www.atamis.lt.

Projekto vadovas: Žilvinas Grabauskas, el. p. z.grabauskas@atamis.lt.

Planavimo tikslai ir uždaviniai:

Tikslai: keisti energetikos rūšies pasirinkimo ir naudojimo šilumos teikimui Gargždų mieste specialiojo plano sprendinius, patvirtintus 2003 m. birželio 26 d. Klaipėdos rajono tarybos sprendimu Nr. T11-97 „Dėl energetikos rūšies pasirinkimo ir naudojimo šildymui Gargždų mieste specialiojo plano ir reglamento patvirtinimo“; suformuoti ilgalaikes Gargždų miesto šilumos ūkio modernizavimo ir plėtros kryptis, siekiant užtikrinti saugų, patikimą ir nepertraukiamą šilumos tiekimą vartotojams mažiausiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai; suderinti savivaldybės, energetikos įmonių, fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus aprūpinant vartotojus šiluma ir energijos ištekliais šilumos gamybai; reglamentuoti aprūpinimo šiluma būdus ir naudotinas kuro bei energijos rūšis šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose; nustatyti prioritetus šilumos tiekimui.

Uždaviniai: plėtoti šilumos ūkio inžinerinę infrastruktūrą ir numatyti jos plėtrai reikalingas teritorijas; numatyti šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros statinių ir teritorijų apsaugos zonas, nurodyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas; numatyti motyvuotai pagrįstas konkrečias vietas ir plotus žemei visuomenės poreikiams paimti; numatyti šilumos ūkio inžinerinei infrastruktūrai funkcionuoti reikalingus servitusus; numatyti šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros statinių išdėstymą; numatyti atsinaujinančių išteklių naudojimo plėtrą; kitus teisės aktais pagrįstus uždavinius.

Planuojama teritorija: Gargždų miesto teritorija.

Specialiojo plano lygmuo: vietovės lygmuo.

Plano darbų programa:

Plano rengimo etapai: parengiamasis, rengimo ir baigiamasis etapai.

Darbų atlikimo terminai: planavimo pradžia – 2019 m. I ketv., planavimo pabaiga – 2019 m. IV ketv.

Plano sudėtis: tekstinė ir grafinė dalys.

Visuomenės informavimo tvarka: supaprastinta.

Tyrimai, galimybių studijos, koncepcijos nepriklausomas profesinis vertinimas: neatliekamas

Specialiojo planavimo pagrindas ir sąlygos: Specialusis planas rengiamas vadovaujantis Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2017 m. spalio 26 d. sprendimu Nr. T11-323 „Dėl pritarimo pradėti rengti Gargždų miesto šilumos ūkio specialųjį planą“, Planavimo darbų programa, išduotomis teritorijų planavimo sąlygomis:

- 1) Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos teritorijų planavimo sąlygos 2018-03-13, Nr. REG61644;
- 2) Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos Komunalinio ūkio ir aplinkosaugos skyriaus teritorijų planavimo sąlygos 2018-03-13, Nr. KA6-801;
- 3) AB "Energinės skirstymo operatorius" teritorijų planavimo sąlygos 2018-03-05, Nr. REG61679;
- 4) Pajūrio regioninio parko direkcijos teritorijų planavimo sąlygos 2018-03-06, Nr. REG61836;
- 5) LITGRID AB teritorijų planavimo sąlygos 2018-03-07, Nr. REG61882;
- 6) AB "Klaipėdos vanduo" teritorijų planavimo sąlygos 2018-03-07, Nr. REG61925;

- 7) Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritorijų planavimo sąlygos 2018-03-08, Nr. REG62098;
- 8) AB "Amber Grid" teritorijų planavimo sąlygos 2018-03-13, Nr. REG62195;
- 9) Aplinkos apsaugos agentūros teritorijų planavimo sąlygos 2018-03-12, Nr. REG62428;
- 10) AB "Klaipėdos energija" teritorijų planavimo sąlygos 2018-03-12, Nr. REG62485;
- 11) Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos teritorijų planavimo sąlygos 2018-03-14, Nr. REG62665;
- 12) Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos teritorijų planavimo sąlygos 2018-03-16, Nr. REG62951;
- 13) Telia Lietuva, AB ministerijos teritorijų planavimo sąlygos 2018-03-16, Nr. REG62984;

Specialusis planas parengtas vadovaujantis teritorijų planavimą reglamentuojančiais LR teisės aktais (su vėlesniais jų pakeitimais):

- LR Teritorijų planavimo įstatymu;
- LR Šilumos ūkio įstatymu;
- LR Energetikos įstatymu;
- LR Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymu;
- LR Statybos įstatymu;
- LR Aplinkos apsaugos įstatymu;
- LR Aplinkos oro apsaugos įstatymu;
- LR Saugomų teritorijų įstatymu;
- LR Miškų įstatymu;
- LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu;
- Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisyklėmis;
- Infrastruktūros plėtros (šilumos, elektros, dujų ir naftos tiekimo tinklų) specialiųjų planų rengimo taisyklėmis;
- LR Vyriausybės 2004 m. kovo 22 d. nutarimu Nr. 307 „Dėl šilumos ūkio plėtros krypties patvirtinimo“;
- LR Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“;
- LR Vyriausybės 2015 m. kovo 18 d. nutarimu Nr. 284 „Dėl Nacionalinė šilumos ūkio plėtros 2015-2021 metų programos patvirtinimo“;
- Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklėmis
- LR Gamtinių dujų įstatymu;
- Elektros tinklų apsaugos taisyklėmis;
- LR Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“;
- LR Sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-586 „Dėl sanitarinių apsaugos zonų ribų ir režimo taisyklių patvirtinimo“;
- LR Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių patvirtinimo vertinimo tvarkos aprašo“;
- LR Aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. D1-456 „Dėl planų ir programų atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- LR Vyriausybės 2002 m. sausio 31 d. nutarimu Nr. 152 „Dėl nekilnojamųjų kultūros vertybių atskirų grupių tipinių apsaugos reglamentų patvirtinimo“;
- LR Sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. V-362 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore“ patvirtinimo“;
- Kiti LR teisės aktai nurodyti planavimo sąlygose bei turintys įtakos numatomiems specialiojo plano sprendimams.

Pagrindinės specialiojo plano savokos:

Pagal Teritorijų planavimo įstatymą:

Specialusis teritorijų planavimas – teritorijų planavimas tam tikroms veikloms reikalingų teritorijų ir saugomų teritorijų naudojimo, tvarkymo ir (ar) apsaugos priemonėms nustatyti.

Pagal LR šilumos ūkio įstatymą:

Aprūpinimo šiluma sistema – organizacinis-techninis ūkio kompleksas, skirtas gaminti ir tiekti šilumą vartotojams, valdomas šilumos tiekėjo ir susidedantis iš šilumos perdavimo tinklo bei vieno ar daugiau prie tinklo prijungtų šilumos gamintojų;

Bendra šilumos ir elektros energijos gamyba (kogeneracija) – šilumos ir elektros energijos gamyba bendrame technologiniame cikle;

Karštas vanduo – iš geriamojo vandens paruoštas, pašildant jį iki higienos normomis nustatytos temperatūros, vanduo;

Konkurencinis šilumos vartotojas – šilumos vartotojas, esantis šilumos tiekimo konkurencinėje zonoje, nustatytoje savivaldybės tarybos patvirtintame specialiajame šilumos ūkio plane, arba kitas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytas šilumos vartotojas, suvartojantis daugiau kaip 1 procentą šilumos tiekėjo per praėjusius kalendorinius metus realizuoto šilumos kiekio. Šiems vartotojams šilumos kaina nustatoma individualių sąnaudų principu;

Nepriklausomas šilumos gamintojas – asmuo, gaminantis ir parduodantis šilumą ir (ar) karštą vandenį šilumos tiekėjui arba, turėdamas šilumos tiekimo licenciją, – vartotojui;

Nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojai – Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos, savivaldybių tarybų patvirtintuose sąrašuose numatytos įstaigos ar organizacijos, kurioms būtinas nenutrūkstamas aprūpinimas šiluma;

Pastato šildymo būdas – pastato projektavimo dokumentuose techniniu sprendimu nustatytas būdas pastato patalpoms šildyti, apimantis ir karšto vandens tiekimo sistemoje įrengtus šildymo prietaisus;

Pastato šildymo ir karšto vandens sistema – pastate įrengtas techninių priemonių kompleksas, skirtas į pastatą perduoti arba pastate gaminamai šilumai ir (ar) karštam vandeniui į patalpas pristatyti. Nuo tiekėjo tinklų ji atibojama pastato įvadu;

Šildymo sezonas – laikotarpis, kurio pradžia ir pabaiga nustatoma savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimu pagal statybos techniniais reglamentais apibrėžtą lauko oro temperatūrą, kuriai esant privaloma pradėti ir galima baigti nustatytos paskirties savivaldybių pastatų šildymą;

Šilumnešis – specialiai paruoštas vanduo, karštas vanduo, garas, kondensatas, kitas skystis ar dujos, naudojami šilumai pristatyti;

Šilumos bazinė kaina – ilgalaikė šilumos kaina, sudaryta iš pastoviosios ir kintamosios šilumos bazinės kainos dedamųjų, apskaičiuotų pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintą Šilumos kainų nustatymo metodiką, parengtą pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos parengtus ir Vyriausybės patvirtintus Šilumos kainų nustatymo metodikos principus, nustatyta ne trumpesniai kaip 3 metų ir ne ilgesniai kaip 5 metų laikotarpiui. Minėtą laikotarpį pasirenka savivaldybių tarybos ar šio įstatymo 32 straipsnio 11 ir 12 dalyse numatytais atvejais – įmonės. Abi kainos dedamosios taikomos šilumos kainoms apskaičiuoti. Šilumos bazinė kaina gali būti vienanarė arba dvinarė;

Šilumos įrenginys – techninių priemonių kompleksas, skirtas šilumai ir (ar) karštam vandeniui gaminti, transportuoti ar kaupti;

Šilumos įvadas – šilumos perdavimo tinklo atšaka, įskaitant pastato pirmuosius uždaromuosius įtaisus ir apskaitos prietaisus, jungianti pastato šilumos įrenginius ir šilumos perdavimo tinklą;

Šilumos perdavimas – šilumos pristatymas šilumnešiu šilumos perdavimo tinklo vamzdynais;

Šilumos perdavimo tinklas – sujungtų vamzdynų ir įrenginių sistema, skirta pristatyti šilumnešiu šilumą iš gamintojo vartotojams;

Šilumos punktas – prie šilumos įvado prijungtas šilumos perdavimo tinklo įrenginys, su šilumnešiu gaunamą šilumą transformuojantis pristatymui į pastato šildymo prietaisus;

Šilumos tiekėjas – asmuo, turintis šilumos tiekimo licenciją ir tiekiantis šilumą vartotojams pagal pirkimo–pardavimo sutartis;

Šilumos tiekimas – centralizuotai pagamintos šilumos pristatymas ir pardavimas šilumos vartotojams;

Šilumos ūkio specialusis planas – savivaldybių specialiojo planavimo dokumentas, kuriame, vertinant Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje numatytais sprendiniais ir priemonėmis nustatomos esamos ir planuojamos naujos šilumos vartotojų teritorijos, nurodomi galimi ir alternatyvūs šildymo būdai, tenkinant šilumos vartotojų poreikius mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai;

Šilumos ūkis – energetikos ūkio sritis, tiesiogiai susijusi su šilumos ir karšto vandens gamyba, perdavimu, tiekimu ir vartojimu;

Šilumos vartotojas (vartotojas) – juridinis ar fizinis asmuo, kurio naudojami šildymo prietaisai nustatyta tvarka prijungti prie šilumos perdavimo tinklų ar pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų.

Pagal Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisykles:

Aprūpinimo šiluma reglamentas – galimi šilumos vartotojų teritorijų (zonų) aprūpinimo šiluma būdai bei naudotinos kuro ir energijos rūšys šilumos gamybai, įvertinant šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros plėtrą;

Šilumos vartotojų teritorija (zona) – tai užstatyta ar užstatoma planuojamos teritorijos dalis, kuriai nustatomas aprūpinimo šiluma reglamentas;

Centralizuotas šilumos tiekimas – centralizuotas šilumos tiekimas, kai tiesioginis šilumos vartotojas atsiskaito už šilumos kiekį (kWh), o ne už pirminius energijos šaltinius (gamtines dujas, kietąjį kurą, el. energiją ar pan.);

Centralizuoto šilumos tiekimo tinklo decentralizacija – centralizuoto šilumos tiekimo tinklo decentralizacija tai procesas, kai atsisakoma dalies ar visų išorinių šiluminės energijos perdavimo tinklų;

Necentralizuota šilumos tiekimo sistema – tai toks šilumine energija aprūpinimo būdas, kai tiesioginiai šilumos vartotojai atsiskaito už pirminius energijos šaltinius, bet ne už pateiktą šilumos kiekį;

Pagal Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisykles:

Didžiausia leidžiama koncentracija (toliau–DLK) – ribinė medžiagos koncentracijos gyvenamojoje aplinkoje vertė, kuri, veikdama žmogų periodiškai arba visą gyvenimą, nesukelia kenksmingo poveikio jo sveikatai, įskaitant pasekmes palikuoniams; radionuklidų turinio ir savitojo aktyvumo leidžiama vertė;

Foninė oro teršalų koncentracija – oro kokybė, tiesiogiai nesusijusi su tiriamųjų taršos šaltinių poveikiu jai;

Ribinė taršos vertė – per tam tikrą laiką iš taršos objekto (objektų grupės), šaltinio (šaltinių visumos) išmetamų teršalų kiekis, kuris, įvertinus kitų taršos šaltinių išmetamų teršalų poveikį bei ūkinės veiklos plėtros perspektyvą, neviršija DLK vertės.

Pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymą:

Inžineriniai statiniai – susisiekimo komunikacijos, inžineriniai tinklai, kanalai, taip pat visi kiti statiniai, kurie nėra pastatai.

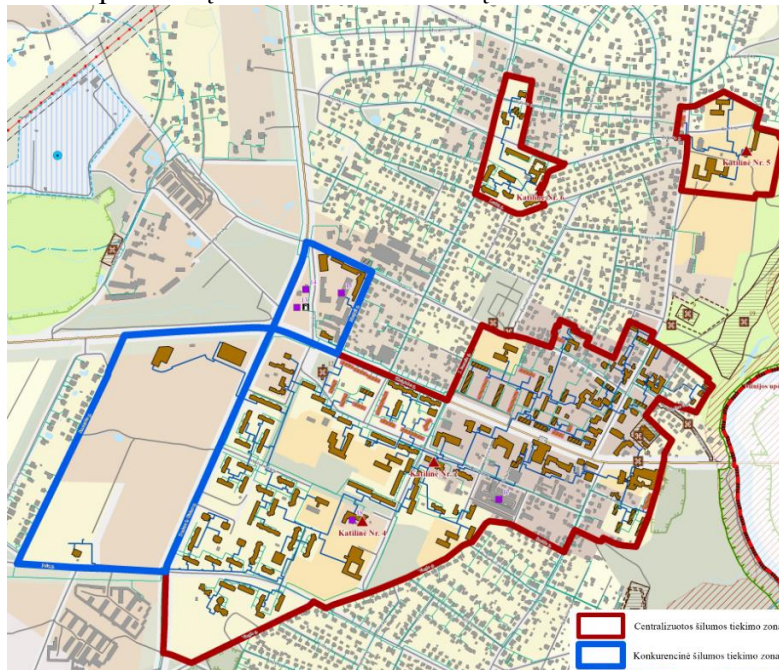
Inžineriniai tinklai – statinio statybos sklype (išskyrus statinio vidų) ir už jo ribų nutiesti komunaliniai ar vietiniai vandentiekio, nuotekų šalinimo, šilumos, dujų, naftos ar kito kuro, technologiniai vamzdiniai, elektros perdavimo, energijos bei nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) linijos su jų maitinimo šaltiniais ir įrenginiais.

2. SPRENDINIAI

Siekiant suformuoti ilgalaikės Gargždų miesto šilumos ūkio modernizavimo ir plėtros kryptis bei siekiant užtikrinti saugų, patikimą ir nepertraukiamą šilumos tiekimą vartotojams mažiausiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai buvo analizuojamos dvi koncepcijų alternatyvos (Koncepcija Nr.1 ir Koncepcija Nr.2):

Koncepcija Nr.1. Pagal aprūpinimo šiluma būdus Gargždų miestą siūloma suskirstyti į trijų tipų zonas, kurioms priskirtas vienas iš prioritetinių aprūpinimo šiluma būdų:

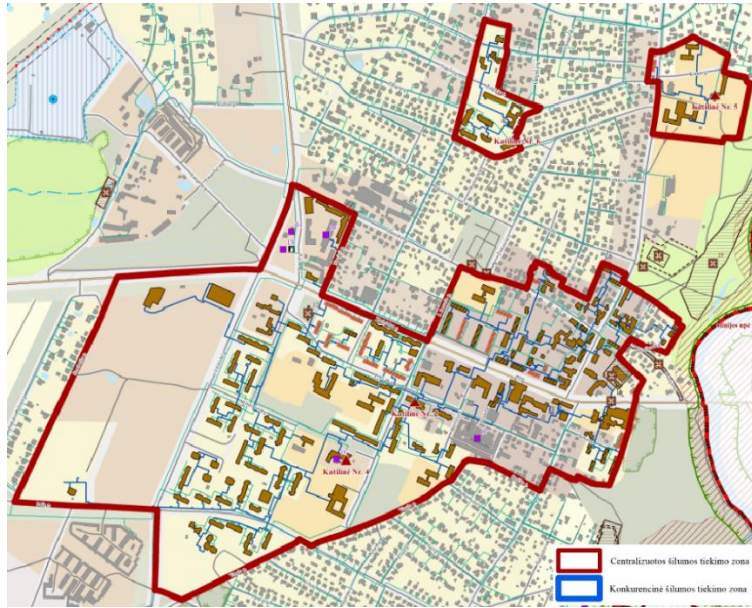
- Centralizuoto šilumos tiekimo zona. Į šią zoną įeina ta pati Gargždų miesto teritorija, kuri ankstesnėje Specialiojo plano laidoje buvo įvardinta kaip CŠT zona.
- Konkurencinė šilumos tiekimo zona. Šiai zonai priskirta miesto teritorija, kurioje pastaruoju metu atsirado naujų CŠT sistemos vartotojų ir perspektyvoje šiose teritorijose numatoma naujų vartotojų plėtra. Tokiai zonai šiuo atveju siūloma priskirti teritoriją, ribojamą Klaipėdos, Smeltalės, Pušų bei Dariaus ir Girėno gatvėmis, ir taip pat teritoriją, ribojamą Klaipėdos, Naujosios, Žemaitės ir Kretingos plento gatvėmis.
- Necentralizuoto šilumos tiekimo zona. Ši zona apima visas likusias Gargždų miesto užstatytą teritoriją, kurios nepatenka į CŠT ir konkurencinę šilumos tiekimo zonas.

2.1. pav. Koncepcija Nr.1

Koncepcija Nr.2. Šioje alternatyvoje pagal aprūpinimo šiluma būdus Gargždų miestą siūloma palikti suskirstytą į dviejų tipų zonas, kurioms priskirtas vienas iš prioritetinių aprūpinimo šiluma būdų:

- Centralizuoto šilumos tiekimo zona. Į šią zoną įeina ta pati Gargždų miesto teritorija, kuri ankstesnėje Specialiojo plano laidoje buvo įvardinta kaip CŠT zona. Taip pat į šią zoną įtraukta teritorija, kuri buvo įvardinta kaip Konkurencinė šilumos tiekimo zona Koncepcijos alternatyvoje Nr.2. T.y., šiai CŠT zonai papildomai būtų priskirta ta Gargždų miesto teritorija, kurioje pastaruoju metu atsirado naujų CŠT sistemos vartotojų ir perspektyvoje šiose teritorijose numatoma naujų vartotojų plėtra.
- Necentralizuoto šilumos tiekimo zona. Ši zona apima visas likusias Gargždų miesto užstatytą teritoriją, kurios nepatenka į CŠT šilumos tiekimo zoną.

2.2. pav. Konceptija Nr.2

2019 m. birželio 27 d. specialiojo plano konceptualūs sprendiniai buvo pristatyti Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos posėdyje. 2019 m. liepos 10 d. koncepcijų alternatyvos buvo apsparstytos Vietinio ūkio ir kaimo reikalų komitete, kurio metu buvo nuspręsta pritarti pirmai koncepcijos alternatyvai (protokolas 2019 m. liepos 12 d. Nr. T4-7). 2019 m. rugpjūčio 21 d. Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos direktorius priėmė sprendimą Nr. (5.1.51)-A5-3685 pritarti koncepcijos pirmam variantui.

2.1. POKYČIAI GARGŽDŲ Miesto CŠT SISTEMOJE

Tikslinant Gargždų miesto šilumos tiekimo zonų ribas buvo laikomasi šių planavimo principų:

Objektyvumas. Specialaus plano pagrindas – sprendinių, optimalių didžiajai visuomenės daliai, įteisinimas. Be to, sprendimai turi būti objektyvūs ir neatspindėti tik vienos iš suinteresuotų pusių (vartotojo, savivaldybės, šilumos tiekėjo) interesų. Vartotojų aprūpinimo šiluma būdas turi atspindėti mažiausias galimas visuomeninės ilgo laikotarpio sąnaudas.

Miesto suskirstymo į šilumos tiekimo zonas principai.

- *Galimybė realizuoti specialųjį planą.* Turi būti techninės galimybės pakeisti zonos aprūpinimo šiluma būdą, tai yra zonos vartotojai turi būti aprūpinti šiluma nuo vienos šilumos tinklų trasos atšakos.

- *Nauji vartotojai.* Planuojami šilumos vartotojai yra įtraukiami į jau egzistuojančių vartotojų zoną, arba šiems vartotojams yra sudaroma atskira zona.

Faktoriai, lemiantys specialiojo plano sprendinių priėmimą

- *Techninis-ekonominis* – pagal Šilumos ūkio įstatymą, specialiajame plane apibrėžiamos planuojamos šilumos vartotojų teritorijos ir principiniai techniniai sprendimai dėl kiekvienai teritorijai nustatytų alternatyvių energijos ar kuro rūšių naudojimo, tenkinant šios teritorijos didžiosios daugumos vartotojų poreikius, tiekiant šilumą mažiausiomis sąnaudomis.

- *Gamtosauginis* – pagrindinis šilumos ūkio specialiojo plano tikslas yra tenkinti vartotojų šilumos poreikius neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai. Akivaizdu, kad tose miesto teritorijose, kur individualiu kuro deginimu pagrįstas šildymas įtakotų lokalių taršos fonų leidžiamų normų viršijimą, turi būti išlaikomas centralizuotas šilumos tiekimas.

- *Patikimumas* – atskirais atvejais būtinas ypač patikimas šilumos tiekimas. CŠT pranašumas prieš vietines katilines yra neabejotinas, kadangi šilumos tinklų katilinės paprastai gali naudoti įvairių rūšių kurą, turi pakankamai rezervinės galios. Tai ypač svarbu, tiekiant šilumą specialios paskirties objektams, kuriems šiluminės energijos tiekimas turi būti ypač patikimas – pvz., ligoninėms.

- *Urbanistinis* – vertinama galima vietovės urbanistinė plėtra.

- **Architektūrinis** – siekiant išsaugoti esamą gyvenamosios vietovės įvaizdį, gali būti ribojama vaizdą gadinančių inžinerinių statinių – kaminų, katilinių, kuro sandėlių ir t.t. statyba, t.y., vengiama vizualinės taršos.

Lyginant 2003 metų ir šių dienų situaciją CŠT infrastruktūroje matyti, jog įvyko gana dideli pokyčiai:

- katilinėje instaliavus naują biokuro katilą su kondensaciniu ekonomizeriu, žymi (apie 35 %) šiluminės energijos dalis metų bėgyje gaminama iš atsinaujinančių energijos šaltinio - biokuro; o nešildymo sezono metu praktiškai 100 % šildomas šiluma, gauta sudeginus biokurą. Tai ypač sumažino klimato atšilimą skatinančių dujų išsiskyrimą Gargždų miesto šilumos tiekimo sistemoje;
- iki dabar pakeista apie 80 % šilumos tiekimo tinklo naujais iš anksto gamykliniu būdu izoliuotais vamzdžiais, kas padidino šilumos tiekimo tinklo darbo patikimumą, sumažino technologinius šilumos nuostolius nuo šilumos tiekimo tinklo.
- vartotojų skaičius nuo 2003 metų palaipsniui augo. Šiuo metu CŠT sistemos paslaugomis naudojasi apie 170 vartotojų.

2.2. PROGNOZUOJAMI PALYGINAMIEJI ŠILUMOS TIEKĖJO RODIKLIAI, ĮTAKOJANTYS CŠT PLĖTRĄ

AB „Klaipėdos energija“, kurios padalinys yra Gargždų šilumos tiekimo įmonė, yra reguliuojamas šilumos tiekėjas, kurio veiklą prižiūri Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisija (VKEKK). VKEKK kiekvienais metais atlieka palyginamąją šilumos tiekėjų analizę, suskirstant visus reguliuojamus šilumos tiekėjus pagal jų metinį realizuojamos šilumos kiekį bei kuro balanso sudėtį. AB Klaipėdos energija pagal VKEKK grupavimą patenka į I grupės B pogrupį.

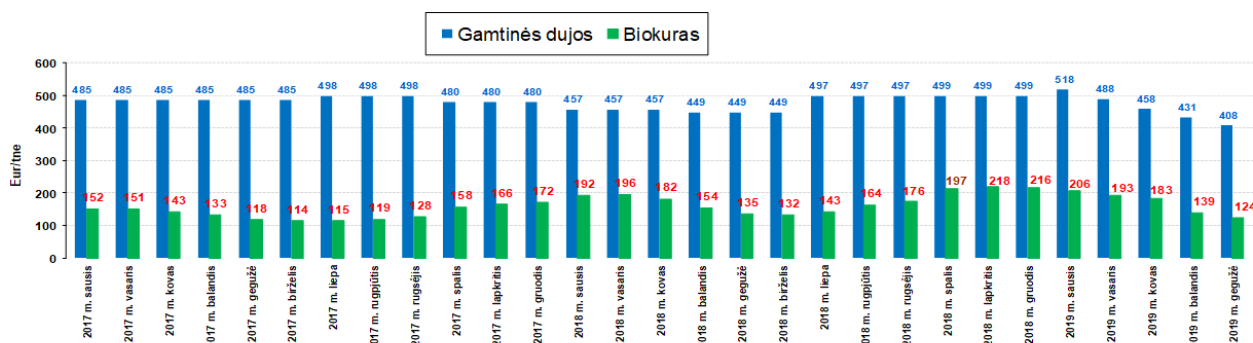
2.2.1. Rezervinis kuras

LR Energetikos įstatymo 29 straipsnyje yra nurodoma, kad energetikos įmonės, kurių šilumos ir (ar) elektros energijos gamybos įrenginių bendra galia yra didesnė kaip 5 MW ir kurios gamina parduoti skirtą šilumos ir (ar) elektros energiją, privalo turėti energijos išteklių rezervinių atsargų šaltuoju metų periodu. Mažesnėms katilinėms rezervinio kuro kaupimo poreikį nustato pats šilumos tiekėjas. Kaip rezervinis kuras gali būti naudojamas dyzelinas. Pagal dabartinius įstatymus šilumos tiekėjams leidžia saugoti rezervinio kuro atsargas už katilinės ribų įmonėse, kurios tiekia tokias paslaugas.

2.2.2. Kuro ir energijos kainų kitimas

Žemiau esančiame paveiksle pateikiama informacija apie kuro (gamtinių dujų bei biokuro) vidutinę kainą daugiau nei dviejų metų laikotarpyje.

Vidutinių gamtinių dujų ir biokuro kainų dinamika (Eur/t.n.e) (su transportavimu, galios ir kt. mokesčiais) be PVM

Pastaba: pateikiama biokuro kaina – vidutinė energijos išteklių Baltpool biržos kaina. Nuo 2019 m. sausio mėn. pateikiama gamtinių dujų kaina – vidutinė gamtinių dujų biržos Get Baltic kaina.

2.3. pav. Gamtinių dujų, medienos kilmės biokuro (su pristatymo išlaidomis) kainos, EUR/ MWh

Galima pastebėti, kad pastaruoju metu buvo fiksuojami gana ryškūs biokuro kainos svyravimai, ypač pastebimi skirtingais metų laikotarpiais. Gamtinių dujų kaina taip pat nėra stabili ir taip pat pastebima kainos kitimo tendencija.

Kuro kainos augimas gali įtakoti šilumos kainos didėjimą, tačiau šalies šilumos tiekimo įmonės, tame tarpe ir AB „Klaipėdos energija“ ieško galimybių gerinti šilumos gamybos ir tiekimo efektyvumą, nagrinėjama galimybės naudoti absorbcinius šilumos siurblius katilinėse, organinio Renkino ciklo (ORC) technologijas, mažinti šilumos nuostolius tinkluose renovuojant šilumos tiekimo tinklus ir tiekiant šilumą koreguotais pažemintais šilumos tiekimo temperatūriniais grafikai.

Šios diegiamos priemonės turėtų amortizuoti kuro kainų augimą ir CŠT turėtų išlikti kaip viena geriausių alternatyvų tiekti šilumą Gargždų miesto vartotojams tiek artimiausioje, tiek ir tolimesnėje perspektyvoje.

2.2.3. Naujų vartotojų prisijungimas ir esamų vartotojų atsijungimas

Naujų vartotojų prisijungimą prie centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemų sunku prognozuoti. Patraukiausi centralizuoto aprūpinimo šilumos sistemos atžvilgiu vartotojai yra didelio šildomo ploto pastatai: daugiabučiai gyvenamieji namai, viešosios bei komercinės paskirties pastatai. Gyvenamojo fondo plėtra, statant naujus daugiabučius nėra aktyvi ir daugiabučių statyba dideliais mastais artimiausiu metu nėra prognozuojama. Per pastaruosius 15 metų Gargždų mieste CŠT šilumos vartotojų skaičius padidėjo kiek daugiau nei devyniais procentais. Viešosios bei komercinės paskirties objektų atsiradimas priklauso nuo investicinės aplinkos, į investuotojų pritraukimą nukreiptos politikos ir kitų veiksnių, todėl dėl šių priežasčių yra sunku prognozuoti tokių objektų atsiradimą.

Šilumos vartotojų atsijungimą nuo centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemų daugiausiai įtakoja šilumos kaina. Gargždų miesto centralizuotai tiekiamos šilumos kaina šildymo sezono metu mažai kuo skiriasi nuo vidutinės šilumos kainos Lietuvoje, tačiau labai reikšmingai šilumos kaina išsiskiria nuo šalies vidurkio nešildymo sezono metu – kaina nešildymo sezono metu vidutiniškai 15% mažesnė, lyginant su Lietuvos vidurkiu. Taip yra dėl to, kad AB „Klaipėdos energija“ šilumos ūkyje yra instaliuoti dideli biokuro bei atliekų deginimo įmonės galingumai, ko pasekoje šilumos kaina nešildymo sezono metu Klaipėdoje bei Gargžduose būna viena mažiausių Lietuvoje.

Šilumos kaina gali didėti ir dėl vartotojų atsijungimo nuo CŠT, nes atsijungus vartotojams mažėja realizuojamos šilumos kiekiai, dėl to didėja gaminamos bei realizuojamos šilumos savikaina - sumažėjus realizuotos šilumos kiekiams, atitinkamai sumažėja pajamos už parduotą šilumą. Tuo tarpu nuostoliai tinkluose nepriklauso nuo realizuojamos šilumos kiekio – jie išlieka praktiškai pastovūs. Kadangi išlaidų šilumos gamybai kintama dedamoji (pagrindė išlaidos kurui) priklauso nuo pagamintos šilumos kiekio, o sąlyginai pastovios išlaidos (pagrindė išlaidos darbo užmokesčiui, nuostoliai tinkluose ir kt. išlaidos) išlieka praktiškai nepasikeitusios, taip didėja gaminamos šilumos energijos savikaina. Atsijungus vienam butui, likusiems namo gyventojams už šildymą teks mokėti daugiau, nes bendrojo naudojimo patalpų šildymą ir šilumos nuostolius namo vamzdynuose, proporcingai butų plotams, apmoka visi namo gyventojai. Sumažėjus mokėtojų skaičiui, vienam gyventojui tenkanti šių šilumos sąnaudų dalis didėja. Taip pat nuo centrinio šildymo atsijungus nors vienam butui, hidrauliškai išbalansuojama visa namo šildymo sistema, kurią reiktų pertvarkyti.

Šiame specialiajame plane daroma prielaida, kad jeigu šilumos kainos ir ateityje išliks panašiam santykiniam lygmenyje su Lietuvos vidurkiu, tai aktyvaus atsijungimo nuo centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemų 2019-2026 metų laikotarpyje neturėtų būti.

Dėl išvardytų priežasčių šiame specialiajame plane yra priimama, kad naujų vartotojų prisijungimas arba esamų atsijungimas žymios įtakos šilumos poreikiui neturės, todėl nėra vertinamas. Būtina pažymėti, kad esamų CŠT katilinių šilumos gamybos pajėgumas yra pakankamas naujų vartotojų šilumos poreikiui patenkinti.

2.2.4. Šilumos poreikio kitimo scenarijai

Šilumos poreikio kitimas vertinamas per vartotojų šilumos vartojimo sumažėjimą dėl pastatų modernizacijos ir/ar kitų įdiegtų šilumos vartojimo efektyvumą didinančių priemonių įdiegimą. Priimama, kad kasmetinis šilumos poreikio mažėjimas bus iki 2,5%.

2.2.5. CŠT efektyvumo didinimas

Gargždų mieste, kaip ir visoje šalyje, CŠT būdas įdiegtas prieš 30-40 metų, taigi energijos taupymo potencialas yra. Bendras poreikis šilumai Gargždų mieste bent jau artimiausią dešimtmetį žymiai nedidės.

Tiekiant šilumą centralizuotu būdu, šilumos energijos taupymas turėtų būti atliekamas visose trijose šilumos gamybos ir tiekimo srityse:

1. Šilumos taupymai pastatuose. Tai gali būti atliekama tobulinant pastato šildymo, karšto vandens ruošimo bei vėdinimo sistemas, gerinant pastatų šiluminę izoliaciją (pastatų modernizacija);
2. Šilumos taupymai šilumos tiekimo sistemoje – optimizuojant šilumos tinklus, paklojant naujo tipo vamzdžius su geresne izoliacija, mažinant vandens pratekėjimus bei su tuo susijusius šilumos nuostolius, gerinant šilumos energijos apskaitą pas vartotojus;
3. Šilumos taupymai šilumos gamybos srityje, mažinant gaminamos šilumos savikainą - gerinant katilinių n.v.k., didinant šilumos gamybos efektyvumą.

Įgyvendinant šilumos taupymo priemones pastatuose, sumažės šilumos sąnaudos šildymui. Tiesiogiai dėl to laimės vartotojas, nes sumažėjus šilumos sąnaudoms, sumažės mokestis už šildymą. Šilumos tiekėjas dėl to pralaimės, nes sumažės realizuojamos šilumos kiekis. Tačiau, sumažėjus mokesčiams už šildymą, vartotojams CŠT taps labiau patrauklus, o pats CŠT būdas – labiau konkurentabilus.

Įgyvendinus šilumos taupymo priemones pagal 2 ir 3 punktą, šilumos tiekimo įmonė turės tiesioginę naudą, nes sumažės gaminamos bei realizuojamos šilumos savikaina. Kadangi šias rekonstrukcijas finansuoja šilumos tiekimo įmonės, jos gali prognozuoti tiek pačius darbus, tiek jų eiliškumą. Pagal praktinius panašių rekonstrukcijų rezultatus galima rekomenduoti tokį rekonstrukcijų eiliškumą:

- Renovuoti šilumos punktus objektuose. Kadangi tai leidžia vesti tikslią suvartojamo vandens (skirto karšto vandens ruošimui) apskaitą pas vartotojus, išnyks šilumos tiekimo įmonės šios rūšies komerciniai nuostoliai, ko pasekoje sumažėtų gaminamos bei realizuojamos šilumos savikaina.
- Įdiegus naujo tipo automatizuoto valdymo šilumos punktus, pas vartotojus apie 10-15 % sumažės šilumos sąnaudos šildymui. Visuomeninės paskirties pastatuose šis sutaupymas dar didesnis – gali siekti 30-40 %.
- Nors šiai dienai jau yra pakeista apie 80% šilumos tinklų naujo tipo vamzdžiais, būtų tikslinga ir ateityje vykdyti trasų renovacijos darbus, t.y. seno tipo vamzdžius pakeisti gamykliniu būdu iš anksto izoliuotais vamzdžiais, taip mažinant šilumos nuostolius į aplinką, vandens pralaidas trasose, tuo pačiu taip didinant šilumos tiekimo patikimumą.
- Rekonstruoti katilinės įrenginius, siekiant sumažinti išlaidas šilumos gamybai (dažnio keitikliai, modernūs degikliai, automatikos įdiegimas, kondensacinių ekonomizerių įrengimas, absorbcinių šilumos siurblių įdiegimas ir t.t.).

2.2.6. Pastatų modernizavimo programos įgyvendinimo poveikis šilumos poreikiui

Kaip buvo minėta Gargždų miesto šilumos ūkio specialiojo plano esamos būklės įvertinime, greitai metu Gargždų mieste viso bus atnaujintas/modernizuotas/renovuotas 41 pastatas, tačiau tai sudarys tik apie 27%, nuo visų pastatų, prijungtų prie miesto CŠT sistemos. Nuo to laiko, kai tik pasidėjo Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa 2005 metais iki 2019 metų, Gargžduose buvo modernizuoti tik 24 pastatai. Jau artimiausiu metu yra planuojama pradėti modernizuoti dar 17 pastatų. Jei ir ateityje tokiu tempu bus modernizuojami pastatai, tai tolimesnis esamų pastatų modernizavimas, gerinant pastato atitvarų šilumines charakteristikas, sutvarkant pastatų šildymo ir karšto vandens sistemas, turės žymų poveikį centralizuotai tiekiamos šilumos poreikiui, nes atlikus pastato renovaciją šilumos poreikis namui sumažėja apie 30-50%. Pastatų modernizavimo kontekste yra vertinamas daugiabučių ir visuomeninės paskirties pastatų modernizavimas.

2.2.7. Gargždų mieste esančių šilumos gamybos įrenginių (katilinių) modernizavimo galimybės

Gargždų mieste yra trys viena nuo kitos nepriklausomos CŠT sistemos, kurias eksploatuoja šilumos tiekėjas. Tai bendras katilinių Nr.2 ir Nr.4 tinklas (katilinė Nr.2 yra rezerve), atskiras katilinės Nr.5 tinklas ir atskiras katilinės Nr.6 tinklas. Katilinės Nr. 5 ir 6 yra pilnai automatizuotos, kuras – gamtinės dujos. Jose gamtinių dujų pakeisti biokuru nėra galimybės dėl techninių priežasčių (nėra laisvos vietos kuro

bunkeriu įrengti), taip pat dėl ekonominių priežasčių (padidėtų eksploataciniai kaštai dėl aptarnaujančio personalo), bei dėl aplinkosauginių priežasčių (būtų rizika, kad tankiai apstatytose vietovėse aplink katilines būtų padidėjusi kietųjų dalelių koncentracija ore, kuomet kūrentųsi biokuro katilai).

Katilinėje Nr. 4 2015 metais buvo įrengtas naujas 2 MW biokuro katilas su kondensaciniu ekonomizeriu. Būtų tikslinga ateityje įvertinti galimybę išnaudojant naujai pastatytą infrastruktūrą (kuro bunkeris, kuro transporteriai ir pan.) panaudoti dar vienam naujam biokuro katilui. Tai leistų padidinti atsinaujinančių energijos išteklių energijos balansą Gargždų mieste, tuo pačiu mažinant išmetamus iškastinio kuro CO₂ kiekius.

2.2.8. Šilumos tiekimo efektyvumo didinimas

Šilumos tiekimo efektyvumas gali būti didinamas skirtingais būdais:

1. Mažinant šilumos tiekimo nuostolius
2. Mažinant elektros energijos suvartojimą tinklo siurbliuose

Šilumos tiekimo nuostolių mažinimas gali būti pasiekiamas dviem būdais: mažinant šilumnešio temperatūrą arba modernizuojant šilumos tiekimo trasas, paklojant iš anksto pramoniniu būdu izoliuotus vamzdžius. Lietuvoje, siekiant sumažinti šilumos tiekimo nuostolius, dažniausiai yra keičiamos senos šilumos tiekimo trasos, klojant naujus iš anksto izoliuotus vamzdžius bekanaliniu būdu bei optimizuojant vamzdžių skersmenį pagal esamą bei prognozuojamą šilumos poreikį. Toks sprendimo būdas yra palyginamai brangus ir dažnai atsipirkimo laikas siekia 20 ar daugiau metų. Tačiau šis sprendimo būdas taip pat padidina ir šilumos tiekimo patikimumą, todėl neturėtų būti vertinamas tik iš finansinės perspektyvos. Šilumos tiekimo nuostoliai taip pat gali būti sumažinami keičiant (optimizuojant) šilumos tiekimo iki vartotojo trasuotes: užmaitinant vartotojus iš kitų atšakų, atsisakant ilgų ir nuostolingų šilumos tiekimo trasų.

Kitas šilumos tiekimo nuostolių mažinimo būdas yra tiekiamo šilumnešio temperatūros mažinimas. Praktika rodo, kad šilumos tiekimo temperatūros optimizavimas gali sumažinti šilumos tiekimo nuostolius iki 10 proc. Tokiam šilumnešio temperatūros optimizavimui yra naudojamos specializuotos imitacinio modeliavimo programos, kurios analizuoja vartotojų šilumos vartojimo per parą įpročius, prognozuoja išorės oro sąlygas (temperatūra, vėjas), įvertina šilumos tiekimo nuostolius, ir apskaičiuoja optimalią tiekiamos šilumos temperatūrą. Viena iš tokių imitacinio modeliavimo programų yra Termis. Programos gamintojas Schneider electric nurodo, kad vidutinis tokios programos įdiegimo atsipirkimo laikas siekia 2 metus¹. Jeigu tokia programa būtų įdiegta AB „Klaipėdos energija“, prognozės duomenis būtų galima naudoti ir Gargždų miesto CŠT sistemos darbui optimizuoti.

2.2.9. Atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) naudojimo plėtra

Gargždų miesto CŠT katilinėje Nr. 4 2015 metais buvo įrengtas naujas 2MW biokuro (medienos) katilas su kondensaciniu ekonomizeriu, kitose katilinėse veikia automatizuoti gamtinėmis dujomis kūrenami katilai. Nedidelių galių kailinėse Nr. 5 ir 6 biokuro katilų įrengimas nesumažintų ir netgi padidintų centralizuotai tiekiamos šilumos savikainą, todėl katilinėse Nr. 5 ir 6 keisti gamtines dujas biokuru netikslinga.

Didžiausias AEI naudojimo potencialas yra naujai statomuose ar rekonstruojamuose pastatuose, nes nuo 2018 m. sausio 1 d. visi nauji pastatai ir jų dalys turi atitikti A+ klasės reikalavimus. Siekiant pastato A+ energinio naudingumo klasės beveik visais atvejais būtina sąlyga AEI naudojimas šildymui ir/ar karšto vandens ruošimui. Dažniausiai naudojami alternatyvūs energijos šaltiniai, kurie efektyviai pritaikomi gyvenamosios paskirties daugiabučiuose namuose yra saulės kolektoriai, saulės elementai ir šilumos siurbliai (oras-oras, oras-vanduo, gruntas-vanduo). Galima teigti, kad šioje srityje realiai plečiasi AEI naudojimas. Kietosios biomasės panaudojimas šilumos gamybai daugiabučiuose pastatuose, kurie yra tankiai užstatytose teritorijose, kur išvystyti šilumos tiekimo ir gamtinių dujų tinklai, yra nerekomenduojamas dėl urbanistinio, architektūrinio ir aplinkosauginio (biomasė yra neutrali CO₂ atžvilgiu vertinant globaliai, tačiau degimo produktuose esantis CO₂, NO_x bei didelis kiekis kietųjų dalelių

¹ Scheider electric. Termis software. Nuoroda: <http://www.schneider-electric.com/products/ww/en/5100-software/5125-information-management/61418-termis-software/>

gali turėti neigiamą poveikį arti gyvenančių žmonių sveikatai, ypač jeigu nėra įrengti tinkami kietųjų dalelių valymo įrenginiai).

2.3. APRŪPINIMO ŠILUMA ZONOS, JŲ VYSTYMO IR TVARKYMO PRINCIPAI

Pagal aprūpinimo šiluma būdus, Gargždų miesto dalys, kuriose išvystyti ir vystomi centralizuoto šilumos tiekimo tinklai, suskirstomi į dviejų tipų zonas (centralizuoto šilumos tiekimo ir mišraus (konkurencinio) šilumos tiekimo zonas), kuriose vartotojams šiluma tiekama vienu iš galimų būdų:

- Centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) zona;
- Konkurencinė (mišri) šilumos tiekimo zona, kur vartotojas turi galimybę pasirinkti arba centralizuotą šilumos tiekimą, arba šildymą, naudojant individualų šilumos šaltinį. Pastaruoju atveju prioritetą skiriamas ekologiškam kurui – gamtinėms dujoms. Taip pat šioje zonoje šildymui galima naudoti geotermine energiją, elektros energiją ir t.t. Specialiojo plano nuostatos prieštarauja šioje zonoje kieto kuro naudojimui be dūmų valymo įrenginių.

Gargždų miesto teritorijos dalys, kuriose neišvystyti centralizuoto šilumos tiekimo tinklai, priskiriamos necentralizuoto šilumos tiekimo zonai. Joje vartotojams šiluma tiekama iš:

- Individualių šilumos šaltinių, naudojančių gamtines dujas arba kietą kurą (tame tarpe ir biokurą), geotermine energiją, elektros energiją ir t.t. Šioje zonoje prioritetą skiriamas ekologiškam kurui – gamtinėms dujoms.

Šioje zonoje esančiuose individualių namų kvartaluose (vieno – dviejų butų gyvenamieji namai) individualus pastatų šildymas nereglamentuojamas.

2.3.1. Aprūpinimo šiluma zonų reglamentavimas

CŠT zona

Siekiant maksimaliai naudoti esamus CŠT tinklus bei riboti ir reguliuoti teršalų sklaidą, CŠT zonos nuostatos taikomos tankiai užstatytose gyvenamosiose teritorijose, kuriose yra pilnai ar iš dalies išvystyta šilumos tiekimo infrastruktūra, vyrauja daugiabučiai gyvenamieji ar visuomeninės paskirties pastatai. Šioje zonoje leidžiama kloti naujus CŠT tinklus bei vykdyti esamų CŠT tinklų rekonstrukciją.

Sprendžiant šilumos tiekimo naujiems ar modernizuojamiems/atnaujinamiems (atliekant pastato remontą) objektams klausimą, gali būti numatytas aprūpinimas šiluma iš individualių šilumos šaltinių tik šiais išskirtiniais atvejais:

- Jei esama centralizuoto šilumos tiekimo sistema negali užtikrinti technologijai reikalingų kokybinių šilumnešio parametrų ar pakankamo aprūpinimo šiluma patikimumo;
- Pramonės paskirties objektams, kuriems išduotos prisijungimo sąlygos naudoti gamtines dujas technologinėms reikmėms, leidžiama naudoti gamtines dujas patalpų šildymui bei karšto vandens ruošimui;
- Yra techninių, gamtos saugos, kultūros paveldo išsaugojimo problemų, aprūpinant konkretų vartotoją šiluma iš centralizuoto šilumos tiekimo sistemos;

Aukščiau išvardintais atvejais, šilumos vartotojams suteikiama teisė įsirengti individualius šilumos gamybos įrenginius ar vietines individualias katilines, kaip kurą naudojant gamtines dujas arba ekologiškus energijos šaltinius (elektros, geotermine (aerotermine) energiją ir kt.). Šioje zonoje draudžiama įrengti kieto arba skysto kuro katilines.

Esamiems šios zonos šilumos vartotojams aprūpinimo šiluma būdo keitimas iš centralizuoto į necentralizuotą (atsijungiant nuo šilumos tiekimo tinklų) traktuojamas kaip neatitinkantis šilumos ūkio specialiojo plano nuostatų ir gali būti vykdomas tik įstatymuose numatyta tvarka.

Konkurencinė (mišri) šilumos tiekimo zona (CŠT/gamtinės dujos)

Ši zona apima teritorijas, kuriose yra pilnai ar iš dalies išvystyta šilumos tiekimo ar/ir kitos kuro ar energijos rūšies infrastruktūra, teritorija gana tankiai užstatyta, o naujas vartotojas turi galimybę pasirinkti kuro/energijos rūšį ir šilumos tiekėją. Šioje zonoje techniškai galimas pastatų aprūpinimas šiluma iš CŠT sistemos arba iš vietinių (individualių) katilinių, kūrenamų gamtinėmis dujomis. Šioje zonoje naujai

statomų pastatų savininkai (šilumos vartotojai) turi teisę pasirinkti alternatyvių energijos rūšių šilumos tiekėjus ar įsirengti vietinę šildymo sistemą, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai pagal galiojančias taršos normas.

Šioje zonoje taikomos nuostatos galioja tik naujai statomiems objektams ir negalioja anksčiau statytiems pastatams.

Parenkant energijos rūšį turi būti įvertinta, ar kitas (ne CŠT) pastato šildymo būdas nepadidins žalos aplinkai, ir tuo pačiu bus nepažeidžiamos kitų toje teritorijoje gyvenančių gyventojų teisės. Turi būti užtikrintas saugus ir patikimas šilumos tiekimas neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai;

Projektuojant naujus pastatus, rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus, privalomai atliekamas prijungimo prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemos vertinimas. Pasirenkant necentralizuotą aprūpinimo šiluma būdą atliekamas centralizuoto ir necentralizuoto aprūpinimo šiluma būdo palyginimas techniniais ir ekonominiais aspektais. Šį vertinimą atlieka plano rengėjas. Sprendimą dėl aprūpinimo šiluma būdo parinkimo priima Klaipėdos rajono savivaldybės administracija arba siūloma sudaryti šilumos tiekimo planavimo grupę (komisiją), kuri remdamasi specialiuoju šilumos tiekimo planu, ir taikydamą šį reglamentą, numatytą šilumos tiekimo būdus konkrečioms objektams Gargždų mieste.

Esamiems šios zonos šilumos vartotojams aprūpinimo šiluma būdo keitimas iš centralizuoto į necentralizuotą (atsijungiant nuo šilumos tiekimo tinklų) traktuojamas kaip neatitinkantis šilumos ūkio specialiojo plano nuostatomis ir vykdomas šiam atvejui įstatymuose numatyta tvarka.

Necentralizuoto šilumos tiekimo zona

Šioje zonoje, kuri apima likusią Gargždų miesto teritoriją, esami ir nauji vartotojai aprūpinami šiluma iš individualių šilumos šaltinių. Aprūpinimo šiluma būdo ir kuro rūšių šilumos gamybai pasirinkimas šioje zonoje reglamentuojamas Lietuvos Respublikos teisės aktais, papildomi reikalavimai šioje zonoje nėra keliami. Rekomenduojamas kuras – gamtinės dujos, arba biokuras (mediena), kūrenamas efektyviuose naujos kartos individualiuose katiluose.

Iš esmės šioje zonoje aprūpinimas šiluma nereglamentuojamas, tačiau išreiškiama siekiama, kad individualiose katilinėse būtų kiek galima daugiau naudojamas mažai aplinką teršiantis kuras bei daugiau naudojami atsinaujinančios energijos ištekliai, t.y., naudojamas gamtinės dujos, biokuras, geoterminė energija, elektros energija ir t.t.

Išimtys ir reikalavimai (visoms zonoms):

- Ekologiški šildymo būdai (elektra, geoterminė energija, saulės energija ir kiti atsinaujinantys energijos ištekliai, išskyrus kietąjį biokurą), yra galimi visoje Gargždų miesto teritorijoje;
- Draudžiama kurui naudoti atliekas (pvz., baldų gamybos atliekas), bei kitas šilumos energijos gamybai neskirtas medžiagas.

Gargždų miesto šilumos tiekimo zonos pateiktos sprendinių brėžinyje.

Šilumos tiekimo zonų nustatymas (tikslinimas) padės sistemingai vystyti ir modernizuoti šilumos tiekimo sistemą. Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas sudarys visas prielaidas užtikrinti CŠT zonose saugų ir patikimą šilumos tiekimą vartotojams mažiausiomis sąnaudomis neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai. Konkurencinės šilumos tiekimo zonos vartotojai galės patys apspręsti šilumos gavimo būdą, t.y. prisijungti prie esamos CŠT sistemos arba šildymo tikslams naudoti gamtines dujas ar kitus atsinaujinančius neišskastinius energijos šaltinius, su sąlyga, kad jų pasirinkimas nepažeis šio specialiojo plano ir aplinkosauginių reikalavimų. Necentralizuotos šilumos tiekimo zonoje esantys vartotojai ir toliau galės šilumą gaminti vietinėse katilinėse, nepažeidžiant aplinkosauginių reikalavimų.

2.4. SPECIALIOJO PLANO SPRENDINIŲ NUOSTATŲ TAIKYMO IŠIMTYS

- Šio Specialiojo plano sprendiniai nekeičia patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų sprendinių;
- Naujai statomiems objektams konkurencinėje zonoje suteikti galimybę rinktis kuro rūšį bei šildymo būdą, vadovaujantis neigiamo poveikio aplinkai mažinimo bei saugaus ir patikimo šilumos tiekimo mažiausiomis sąnaudomis užtikrinimo principais;
- Centralizuoto šilumos tiekimo zonoje esantys vartotojai gali atsijungti nuo CŠT sistemos tuo atveju, jeigu šildymo poreikiai bus tenkinami, naudojant atsinaujinančius energijos šaltinius (šilumos siurblius, geotermine energiją, saulės kolektorius, vėjo jėgaines) arba elektros energiją, o taip pat ir kitais atvejais, kaip kad numatyta atsijungimo procesą reglamentuojančiuose norminiuose dokumentuose;
- Elektros energijos ir kiti ekologiškai švarūs šilumos šaltiniai (vėjo, saulės, žemės gelmių, oro šilumos šaltiniai) galimi visoje savivaldybės teritorijoje (LR Šilumos ūkio įstatymas, III skirsnis);
- Gyvenamieji 1 ir 2 butų namai gali būti aprūpinami šiluma iš vietinių katilinių visoje savivaldybės teritorijoje.

Privačių namų savininkai turi galimybę rinktis kuro rūšį ir šildymo būdą (biokuras, gamtinės dujos arba suskystintos dujos bei kitos kuro rūšys arba CŠT).

2.5. ATSIJUNGIMO NUO CENTRALIZUOTO ŠILUMOS TIEKIMO TINKLŲ TVARKA

Ši tvarka numatyta Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklių 2010 metų redakcijoje (Žin., 2010, Nr. 127-6488) (suvestinė redakcija nuo 2018-01-01) VIII skyriuje „Šilumos įrenginių atjungimas nuo šilumos perdavimo tinklų vartotojų iniciatyva“, 104-108 punktuose.

Kaip teigiama šių taisyklių 107 punkte, „Savivaldybė, teisės aktuose (Taisyklių 1 priedo 4, 34 punktai) nustatyta tvarka išduodama statybą leidžiančius dokumentus dėl pastato ar jo dalies šilumos įrenginių atjungimo nuo šilumos perdavimo tinklų, atsižvelgia į inžinerinės infrastruktūros (elektros, dujų ir naftos tiekimo tinklų) vystymo planus ir šilumos ūkio specialųjį planą (Taisyklių 1 priedo 3, 10 punktai).“

2.6. CENTRALIZUOTO ŠILUMOS TIEKIMO PERSPEKTYVOS

Principinė nuostata planuojant Gargždų miesto šilumos ūkį yra išlaikyti ir plėtoti centralizuotą šilumos tiekimą.

Tankinant miesto dalyse, kuriose gerai išvystytas CŠT tiekimas ir kurios priskirtos CŠT zonai užstatymą, sprendžiant aprūpinimo šiluma klausimą pirmiausia turi būti nagrinėjama galimybė statinius jungti prie CŠT.

Siekiant kuo didesnio centralizuoto šilumos tiekimo efektyvumo turi būti laikomasi šių principų:

- Išduodant prisijungimo sąlygas statiniui CŠT zonoje turi būti projektuojamas šilumos kiekis ne tik šildymui, bet ir karštam vandeniui, vėdinimui ir jei leidžia techninės galimybės – technologijai;
- Visomis administracinėmis priemonėmis turi būti ribojamas nesankcionuotas atsijungimas nuo centralizuotų tinklų ir nagrinėjamos naujų objektų jungimosi prie CŠT tinklų galimybės;
- Decentralizavimo proceso nuo CŠT administraciniam ribojimui turi būti reikalaujama atlikti kiekvieno decentralizacijos projekto įtakos aplinkos oro kokybei skaičiavimą;
- Siekti glaudesnio bendradarbiavimo tarp šilumos tiekėjo ir savivaldybės sprendžiant vartotojų atsijungimo nuo centralizuoto šilumos tiekimo tinklų ir naujų vartotojų aprūpinimo šiluma klausimus;
- Prašymai atsijungti nuo centralizuoto šilumos tiekimo tinklų bei leidimai statyti individualias katilines turi būti nagrinėjami architektūros, kraštovaizdžio ir aplinkos apsaugos aspektais.

Svarbiausia sąlyga sėkmingam centralizuoto šilumos tiekimo išlaikymui ir vystymui yra konkurencinga centralizuotai tiekiamos šilumos kaina. To siekiant, Klaipėdos bei Gargždų miestų šilumos ūkis palaipsniui modernizuojamas, pvz., per laikotarpį nuo 2003 metų iki dabar Gargždų miesto katilinėse

buvo atliktos modernizacijos, tame tarpe - įrengtas biokurą deginantis katilas su kondensaciniais ekonomizeriais, kas leido žymiai pagerinti šilumos gamybos šaltinio techninius – ekonominius rodiklius.

2.7. TERITORINIAI APRIBOJIMAI IR BENDRIEJI REIKALAVIMAI

Įgyvendinant specialiojo plano sprendinius, t. y. rengiant atskirų teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus, turi būti užtikrintas visų inžinerinių tinklų išsaugojimas bei įvertintos specialiosios ir ūkinės veiklos ribojimo sąlygos, kurios nurodytos LR Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarime Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Melioruoti žemės plotai su veikiančiais melioracijos įrenginiais turi būti saugomi nuo jų ploto sumažėjimo vadovaujantis Žemės įstatymo 22 straipsnio nuostata: „Ariamoji žemė, kurios dirvožemio našumas didesnis už vidutinį šalyje taip pat žemė, kurioje yra eksploatuojamos melioracijos sistemos, turi būti naudojama taip, kad nesumažėtų jų plotas“. Melioruotose laukuose ūkinė veikla turi būti vykdoma vadovaujantis LR Melioracijos įstatymu, melioracijos statiniai remontuojami ir rekonstruojami Statybos įstatymo bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Esamiems ir tinkamai naudoti pripažintiems inžineriniams statiniams taikyti „Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų“ bei kitų, atskiroms statinių ir tiesinių grupėms galiojančių, įstatymų reikalavimus.

Rengiant žemesnio lygmens planavimo dokumentus ir techninius projektus, inžinerinius tinklus numatyti už valstybinės reikšmės kelių (gyvenamojoje teritorijoje sutampančių su gatvėmis, kurias prižiūri ir jų vertę apskaito Susisiekimo ministerijos įsteigtos valstybės įmonės, o jų taisymo bei priežiūros darbų užsakovo funkcijas atlieka Kelių direkcija) juostų ribų; nenumatyti statinių valstybinės reikšmės automobilių kelių apsaugos zonose; perėjimus po valstybinės reikšmės automobilių keliais numatyti tik uždaru būdu, neardant kelio dangos konstrukcijos; privažiavimus prie planuojamų objektų numatyti tik iš vietinės reikšmės kelių, naujų nuovažų nuo valstybinės reikšmės kelių neprojektuoti.

Į planuojamą teritoriją patenkančių esamų skirstomųjų dujotiekių ir elektros tinklų apsaugos zonose vadovautis LR Elektros energetikos įstatymu, Elektros linijų apsaugos ir Gamtinių dujų skirstomųjų dujotiekių apsaugos taisyklėmis, vykdyti Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygas, bei vadovautis kitais galiojančiais teisės aktais.

Į planuojamą teritoriją patenkančių esamų elektros linijų apsaugos zonose vadovautis: LR Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 patvirtintomis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų nuostatomis, Energetikos ministro 2011-12-20 įsakymu Nr. 1-309 patvirtintomis Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklėmis, Energetikos ministro 2010-03-29 įsakymų Nr. 1-93 patvirtintomis Elektros tinklų apsaugos taisyklėmis.

Magistralinio dujotiekio vietovės klasių teritorijose yra taikomi užstatymo normatyvai: užstatymo pastatais, skirtais žmonėms būti, tankis vietovės klasės vienetu, pastatų aukštų skaičius ir atstumas nuo magistralinio dujotiekio vamzdžio iki viešam žmonių susibūrimui skirtų statinių ir įrenginių. Mažiausi leistini atstumai nuo magistralinio dujotiekio ir statinių ir kitų objektų (įskaitant ir inžinerinius tinklus) yra nustatomi pagal Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklių III skyriaus trečiojo skirsnio reikalavimus. Atstumas nuo teritorijos, kurioje yra dujų skirstymo stotis, aptvėrimo iki pastatų turi būti ne mažesnis kaip 100 metrų. Rengiantis statyti pastatus, įrenginius ar kitus objektus, patenkančius į magistralinio dujotiekio vietovės klasių teritorijų ribas, t. y. 200 metrų ir mažesniu atstumu nuo magistralinio dujotiekio trasos, taip pat šiose teritorijose pertvarkant žemės sklypus, keičiant jų pagrindinę tikslinę naudojimo paskirtį ir (ar) naudojimo būdą (-us) bei juose planuojant kitą veiklą (veiksmus), būtina gauti magistralinio dujotiekio savininko rašytinį pritarimą.

Šilumos ūkio infrastruktūros statinių susikirtimai (prasilenkimai) bei gretimybė su magistraliniais dujotiekiais bus sprendžiami statinių projektuose; prieš pradedant juos rengti, būtina kreiptis į magistralinius dujotiekius eksploatuojančią įmonę dėl techninių reikalavimų išdavimo. Rengiantis statyti kokius nors pastatus, įrenginius ar kitus objektus 200 metrų ir mažesniu atstumu nuo magistralinio dujotiekio trasos, priešprojektinius pasiūlymus ir projektinę dokumentaciją būtina suderinti su magistralinį dujotiekį eksploatuojančia įmone.

Įgyvendinant specialiojo plano sprendinius būtina vadovautis Lietuvos Respublikos Elektroninių ryšių įstatymu, Telekomunikacijų tinklų apsaugos taisyklėmis. Telekomunikacijų tinklai neturi patekti po

planuojamais statiniais bei į gatvės važiuojamąją dalį. Priešingu atveju numatyti esamų telekomunikacijų tinklų ir įrengimų iškelimo trasas, ir vietas. Numatyti reikiamas naujas telekomunikacijų trasas, einančias inžinerinių komunikacijų koridoriais nuo artimiausio ryšių kabelių kanalų šulinio. Nustatyti telekomunikacijų tinklų apsaugos zonoje žemės panaudojimo apribojimus.

2.1. lentelė. Inžinerinių statinių ir tinklų apsaugos zonos

Infrastruktūra Įrenginiai	Apsaugos zonos ribos ir veiklos	Apsaugos zonos ribos ir veiklos ribojimai	Kiti komentarai
Šilumos tiekimas	Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklai	Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų apsaugos zonas nustato Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos (su vėlesniais pakeitimais).	Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų apsaugos zona - po 5 metrus nuo kanalo (vamzdyno) kraštų, kameros išorinės sienos.
	Katilinės, šiluminės elektrinės	Katilinių, šiluminių elektrinių sanitarinės apsaugos zonos nustatomos Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos (su vėlesniais pakeitimais).	Katilinių, šiluminių elektrinių SAZ dydis nustatomas pagal teršiančiųjų medžiagų ir triukšmo sklaidos skaičiavimus, taip pat atsižvelgiant į šių objektų fizinį poveikį.
Elektros tiekimas	Elektros tiekimo tinklai	Elektros linijų apsaugos zonas nustato Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos (su vėlesniais pakeitimais).	iki 1 kV – po 2 metrus; 6 ir 10 kV – po 10 metrų; 35 kV – po 15 metrų; 110 kV – po 20 metrų; 330 ir 400 kV – po 30 metrų; 750 kV – po 40 metrų.
Dujų tiekimas	Dujų tiekimo tinklai	Dujų tiekimo tinklų apsaugos zonas Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos (su vėlesniais pakeitimais) bei kiti teisės aktai.	Magistralinių dujotiekių AZ: - išilgai vamzdynų trasos – žemės juosta, kurios plotis – po 25 metrus abipus vamzdyno ašies; - išilgai kelių eilių vamzdynų trasos – žemės juosta, kurios plotis – po 25 metrus nuo kraštinių vamzdynų ašies; - aplink magistralinių dujotiekių ir naftotiekių įrenginius – 25 metrų pločio žemės juosta aplink nurodytųjų objektų teritoriją; Skirstomojo dujotiekio AZ: - iki 16 barų slėgio dujotiekio apsaugos zoną sudaro žemės juosta išilgai vamzdynų trasos, kurios plotis – po 2 metrus abipus vamzdyno ašies
Vandens tiekimas	Vandens tiekimo tinklai	Vandentiekio tinklų apsaugos zonas nustato Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos (su vėlesniais pakeitimais).	Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių AZ: - Tinklai ir įrenginiai įrengiami iki 2,5 metro gylyje, yra žemės juosta po 2,5 metro nuo vamzdyno ašies.
Nuotekų šalinimas	Nuotekų tinklai	Nuotekų tinklų apsaugos zonas nustato Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos (su vėlesniais pakeitimais).	- Tinklai ir įrenginiai įrengiami giliau kaip 2,5 metro, yra žemės juosta po 5 metrus nuo vamzdynų ašies. - Magistralinių vamzdynų, kurių skersmuo yra 400 milimetrų ir didesnis, apsaugos zona yra žemės juosta po 10 metrų nuo vamzdynų ašies. - Vandens rezervuarų, skaidrintuvų, kaupiklių apsaugos zonos plotis – po 30 metrų, o vandentiekio bokštų, nuotekų siurblių ir kitų įrenginių – ne mažiau kaip po 10 metrų nuo išorinių sienelių.

Infrastruktūra Įrenginiai	Apsaugos zonos ribos ir veiklos	Apsaugos zonos ribos ir veiklos ribojimai	Kiti komentarai
Ryšių linijos	Ryšių tinklai	Ryšių tinklų apsaugos zonas nustato Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos (su vėlesniais pakeitimais).	Ryšių linijos apsaugos zona: - 2 metrų žemės juosta abipus požeminio kabelio trasos arba orinės linijos kraštinių laidų; - 3 metrų žemės juosta aplik požeminį ar antžeminį stiprinimo punktą.
Melioracijos statiniai	Melioracijos rinktuvai	Melioracijos statinių apsaugos zonas nustato Melioracijos techninis reglamentas MTR 2.02.01:2006.	Bendro naudojimo drenažo rinktuvams nustatoma po 15 m į abi puses nuo rinktuvo ašinės linijos apsauginė juosta
Susisiekimo sistemos statiniai	Keliai, gatvės	Kelių apsaugos zonas nustato Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos bei Kelių įstatymas. Gatvių juostų plotį tarp raudonųjų linijų nustato statybos techninis reglamentas STR 2.06.04:2014 (su vėlesniais pakeitimais).	Kelių apsaugos juostų ir zonų dydžiai bei apribojimai nustatyti Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose ir Kelių įstatyme. Gatvių raudonųjų linijų dydžiai bei apribojimai nustatyti statybos techniniame reglamente STR 2.06.04:2014.

Siekiant užtikrinti, kad plano sprendiniai neturės neigiamo poveikio saugomoms gamtos ir kultūros paveldo vertybėms, būtina rengiant tolimesnius teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus, vadovautis Gamtos paveldo objektų nuostatomis, kultūros paveldo vertybių teritorijoms ir jų apsaugos zonoms taikomais Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo reikalavimais bei kitais gamtos ir kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais įstatymais bei teisės aktais. Vykdamas šilumos ūkio infrastruktūros plėtrą kultūros paveldo teritorijose būtina vadovautis Paveldo tvarkymo reglamentu PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyma“.

LR kultūros vertybių registras nuolat tikslinamas ir papildomas naujais kultūros paveldo objektais ir plane pateikti nekilnojamųjų kultūros vertybių objektai nėra baigtiniai, todėl rengiant pagal specialiojo plano nuostatas kitus teritorijų planavimo dokumentus, schemas ar techninius projektus, būtina vadovautis naujausia Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registro informacija.

Jei statiniai projektuojami konservacinės paskirties ar saugomose teritorijose, projektai turi būti rengiami ir derinami vadovaujantis saugomos teritorijos direkcijos parengtais saugomo teritorijų tvarkymo ir apsaugos reikalavimais.

Saugomose teritorijose veikla turi būti vykdoma vadovaujantis patvirtintais tvarkymo planais arba planavimo schemomis, taip pat saugomų teritorijų nuostatais, saugomų teritorijų individualiais apsaugos reglamentais ir kitais, su saugomomis teritorijomis susijusiais, teisės aktais. Saugomų teritorijų ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinių zonų bei buferinės apsaugos zonų ribos tikslinami šių teritorijų specialiaisiais planais.

LR miškų valstybės kadastras bei Žemės gelmių registras nuolat tikslinami ir nėra baigtiniai (papildomas naujais objektais arba esami objektai yra išbraukiami), todėl rengiant pagal specialiojo plano nuostatas kitus teritorijų planavimo dokumentus, techninius projektus, būtina vadovautis naujausia Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro bei Žemės gelmių registro informacija.

Objektų sanitarinės apsaugos zonos (SAZ) nustatomos LR įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, ir Sanitarinės apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-586, nurodytiems ūkinės veiklos objektams (rūšims). Prie žemės ūkio gamybinių pastatų, inžinerinių bei susisiekimo komunikacijų, kitų statinių ar įrenginių, kuriems nustatyta SAZ, veikla vykdoma vadovaujantis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, LR visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo bei kitų aktualių teisės aktų reikalavimais.

2.8. GAMTINĖ APLINKA, KULTŪROS PAVELDAS

Gamtinė aplinka. Gargždų miesto ribose išskirtos gamtinio karkaso teritorijos užima nedidelę miesto teritorijos dalį. Į miesto teritoriją patenka Minijos upės migracijos koridoriaus pakrantės, kurių didžiąją dalį užima sodininkų bendrijų ir užstatytos teritorijos. Šilumos tiekimo zonos ribojasi (bet nepatenka) su regioninės reikšmės migracijos koridorių teritorijomis.

Gargždų miesto teritoriją iš vakarų pusės riboja regioninės reikšmės geoekologinė takoskyra (į planuojamą miesto teritoriją nepatenka), o iš rytų pusės regioninės reikšmės Minijos upės migracijos koridorius. Tai teritorijos jungiančios ypatingą ekologinę svarbą turinčias vietas, palaikančias bendrąją gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą.

Gargždų miesto ribose yra nustatytų europinę biologinę svarbą turinčių buveinių ar paukščių apsaugai svarbių *Natura 2000* teritorijų - Minijos upė (BAST), Minijos upės slėnis (PAST). Taip pat į Gargždus patenka valstybės saugomos Minijos ichtiologinio draustinio teritorija, kuri įregistruota Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų kadastre. Į specialiuoju planu siūlomas šilumos tiekimo zonas, saugomos teritorijos nepatenka ir su jomis nesiriboja.

Miškai. Specialiojo plano sprendiniai, rengiami tik urbanizuotose vietovėse. Šilumos infrastruktūros atnaujinimas numatomas tik esamų gatvių raudonųjų linijų ribose ir/arba esamo tinklo vietoje, todėl tinklų rekonstrukcija neturės reikšmingos įtakos medžių masyvams. Rengiant tinklų atnaujinimo ar įrengimo techninius projektus turi būti maksimaliai išsaugoti esami želdynai. Specialiojo plano sprendiniai į miško teritorijas nepatenka.

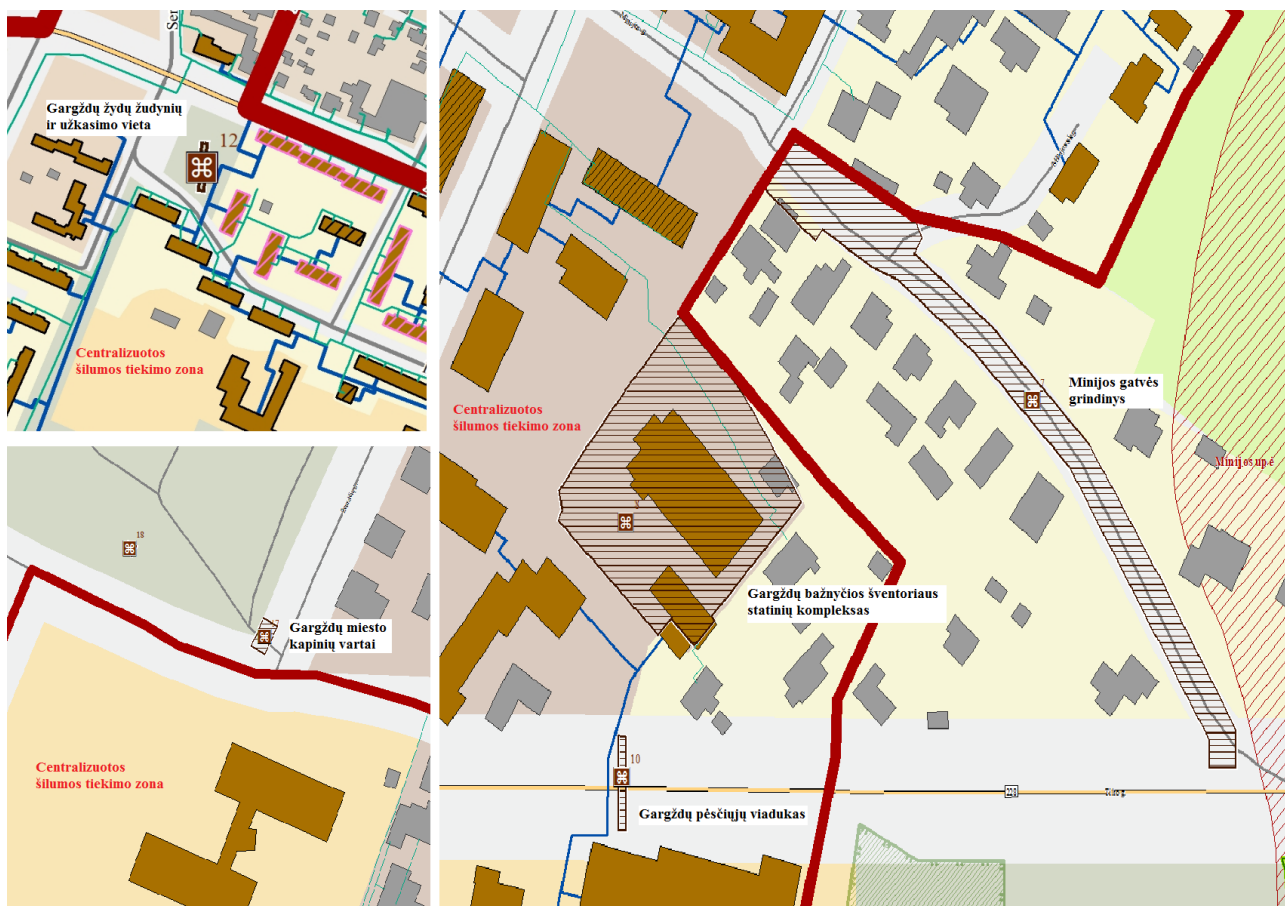
Kultūros paveldas. Gargždų miesto teritorija, didele kultūros paveldo vertybių gausa nepasižymi. Objektai retai išsidėstę miesto teritorijoje. Skirstant kultūros paveldo vertybes pagal pobūdį gausiausia yra archeologinio paveldo objektų - senųjų kapinių. Ryškiausi urbanistinio - architektūrinio paveldo objektai sutelkti miesto centrinėje dalyje, tai Gargždų bažnyčios šventoriaus statinių kompleksas, Koplyčia, Varpinė. Kultūros paveldo objektų vietos ir jų sąrašas pateiktas sprendinių brėžinyje. Išsami informacija apie kultūros paveldo objektus ir jų apsaugos zonas patalpinta Kultūros paveldo departamento internetinėje svetainėje www.kpd.lt „Kultūros paveldo registras“. Į specialiuoju planu siūlomas šilumos tiekimo zonas patenka 3 kultūros paveldo objektai/teritorijos: Gargždų bažnyčios šventoriaus statinių kompleksas (kodas 35177); Gargždų pėsčiųjų viadukas (kodas 11660); Gargždų žydų žudynių ir užkasimo vieta (kodas 37462). Siūlomos šilumos tiekimo zonos ribojasi (bet nepatenka) su 2 kultūros paveldo objektais/teritorijomis: Minijos gatvės grindinys (kodas 31013); Gargždų miesto kapinių vartai (kodas 35176). Kultūros paveldo objektų teritorijose šilumos tiekimo tinklų plėtra nėra numatoma. Specialiojo plano sprendiniai ir šilumos tiekimo zonų reglamentai nėra taikomi kultūros paveldo objektams, t.y. galimas aprūpinimas šiluma iš individualių šilumos šaltinių.

2.2. lentelė. Kultūros paveldo vertybės patenkančios į specialiuoju planu nustatomas šilumos tiekimo zonas

Eil. Nr.	Kodas	Pavadinimas	Statusas	Adresas	Pastabos
1	35177	Gargždų bažnyčios šventoriaus statinių kompleksas	Registrinis	Gargždų m., Tiltu g. 1.	Patenka į CŠT zoną
2	11660	Gargždų pėsčiųjų viadukas	Valstybės saugomas	Gargždų m., Tiltu g.	Patenka į CŠT zoną
3	37462	Gargždų žydų žudynių ir užkasimo vieta	Registrinis	Gargždų m., Klaipėdos g.	Patenka į CŠT zoną
4	31013	Minijos gatvės grindinys	Registrinis	Gargždų m., Minijos g.	Ribojasi su CŠT zoną
5	35176	Gargždų miesto kapinių vartai	Registrinis	Gargždų m., Žemaitės g.	Ribojasi su CŠT zoną

Informacijos šaltinis: Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos.

Pastaba: Specialiojo plano sprendiniai ir šilumos tiekimo zonų reglamentai nėra taikomi kultūros paveldo objektams

2.4. Pav. Planuojama teritorija kultūros paveldo objektų ir teritorijų atžvilgiu.

Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose bei jų apsaugos zonose taikomi paveldosaugos ir tvarkymo reikalavimai, nustatyti kultūros paveldo objektų apsaugos reglamentais, šių objektų apsaugos specialiaisiais planais ir kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Esant prieštaravimui tarp kultūros paveldo objektų tvarkymą reglamentuojančių dokumentų sprendinių ir šio specialiojo plano sprendinių, šio Specialiojo plano sprendiniai nėra taikomi. Gamtiniame karkase veikla gali būti vykdoma tik įvertinus jos poveikį gamtiniam kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei teisės aktų nustatyta tvarka, numčius ir įgyvendinus įvairiapuses priemones antropogeniniam poveikiui kompensuoti, gamtiniam kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei išsaugoti ar atkurti. Gamtiniame karkase apribojimus nustato LR Aplinkos apsaugos įstatymas, LR Saugomų teritorijų įstatymas, Gamtinio karkaso nuostatai bei eilė kitų, veiklą reglamentuojančių dokumentų.

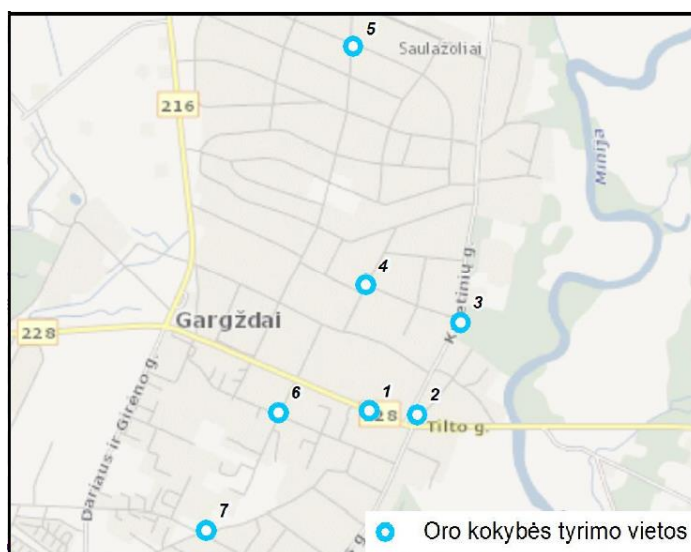
Paviršinių vandens telkiniai. Gargždų mieste pagrindinius paviršinio vandens išteklius formuoja Minijos upė, Gargždų karjeras ir Dovilų II karjeras. Visų paviršinių vandens telkinių apsaugos juostos paviršiniams vandenims nustatomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu „Dėl Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). Specialiuoju planu nustatytos šilumos tiekimo zonos nuo artimiausio paviršinio vandens telkinio (Minijos upės) nutolusios per 80 metrų. Plano sprendiniai nepažeidžia paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų ribų. Vandens telkinių apsaugos zonose ir pakrančių apsaugos juostose inžinerinių tinklų plėtra ar nauja ūkinė veikla nenumatoma.

2.9. APLINKOSAUGOS BŪKLĖS ĮVERTINIMAS

Oro kokybė daugiausia priklauso nuo vietinių taršos šaltinių – transporto, energetikos, pramonės įmonių išmetamų teršalų. Dėl oro taršos keičiasi klimatas, prastėja miestų oro kokybė, susidaro troposferinis ozonas, rūgštėja dirvožemis ir paviršinis vanduo, vyksta vandens telkinių eutrofikacija. Vienas iš darnaus vystymosi prioritetų oro srityje – mažinti pagrindinių ūkio šakų poveikį aplinkai ir žmogaus sveikatai, švelninti klimato kaitos padarinius, todėl Gargžduose esančios katilinės buvo rekonstruotos ir jose įrengti automatizuoti dujiniai bei biokuro katilai. Deginant gamtines dujas, svarbu užtikrinti NOx pažemines DLK, o tai sprendžia naudojamų kaminų aukščiai.

Šiuo metu galiojančio šilumos ūkio specialiojo plano (patvirtinto 2004 m.) apimtyje buvo atliktas oro taršos vertinimas, t.y. buvo skaičiuojamos NOx pažeminės koncentracijos, vertinant katilinių galias, deginamo kuro kiekius bei kaminų aukščius, ir skaičiavimai parodė, jog aplinkosauginiai reikalavimai užtikrinami, ir pažeminės NOx DLK neviršijamos. Lyginant su 2004 metais, aplinkosaugine prasme svarbus pokytis įvyko pradėjus naudoti kitos rūšies kurą – biokurą. Siekiant užtikrinti aplinkosauginius reikalavimus, biokuro katilui buvo instaliuotas multiciklonas bei kondensacinis ekonomaizeris, kuris dirba kaip šlapias skruberis, valantis biokuro katilus nuo kietųjų dalelių (išvaloma 90-95 proc. kietųjų dalelių), todėl aplinkosauginiai reikalavimai tenkinami.

Taip pat svarbu paminėti, kad Klaipėdos rajono savivaldybė nuolat vykdo aplinkos monitoringą, pagal Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos aplinkos monitoringo programą 2016-2020 metams, kurios tikslas yra valdyti aplinkos kokybę, vertinti ir prognozuoti aplinkos pokyčius bei galimas pasekmes, rengti atitinkamas rekomendacijas, planuoti ir įgyvendinti aplinkosaugos priemones. Šios programos įgyvendamas leidžia nuolat sekti aplinkos būklę ir reikalui esant imtis prevencinių priemonių.

2.5 Pav. Aplinkos oro tyrimų vietų schema

2.3. lentelė. Oro kokybės tyrimai Gargždų mieste, 2018 m.

Teršalas	Ribinė vertė, nustatyta žmonių sveikatos apsaugai $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (vidurkinimo laikotarpis)	Kritinis užterštumo lygis, nustatytas augmenijos apsaugai, $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (vidurkinimo laikotarpis)	Matavimo rezultatai pagal oro kokybės tyrimų vietas (Nr. 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7)	Išvada
Azoto dioksidas (NO_2)	40 (kalendoriniai metai)	30 (kalendoriniai metai)	16,58 (1); 19,96 (2); 7,76 (3); 9,14 (4); 7,36 (5); 12,48 (6);	Nė viename tyrimų taške neviršijo nei metinės ribinės vertės, nustatytos žmonių sveikatos apsaugai ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$), nei metinio kritinio taršos lygio, nustatyto augmenijos

			10, 56 (7).	apsaugai (30 µg/m ³). Tyrimų metu nustatytos azoto dioksido vertės buvo 2–6 karto mažesnės nei metinės ribinės vertės.
Sieros dioksidas (SO ₂)	125 (para)	20 (kalendoriniai metai ir žiema – spalio 1 d. ÷ kovo 31 d.)	2,65 (1); 2,65 (2); 2,65 (3); 2,65 (4); 2,65 (5); 2,64 (6); 2,65 (7).	Nė viename tyrimų taške neviršijo nei metinės ribinės vertės, nustatytos žmonių sveikatos apsaugai (125 µg/m ³), nei metinio kritinio taršos lygio, nustatyto augmenijos apsaugai (20 µg/m ³). Visuose tyrimų taškuose nustatyta SO ₂ koncentracija žemiau nustatymo ribos.
Benzenas (C ₆ H ₆)	5 (kalendoriniai metai)		0,93 (1); 1,28 (2); 0,81 (3); 3,57 (4); 1,08 (5); 0,51 (6); 1,17 (7).	Tyrimų metu nustatytos benzeno vertės buvo 1–10 kartų mažesnės nei metinės ribinės vertės, nustatytos žmonių sveikatos apsaugai (5 µg/m ³).
Toluenas (C ₇ H ₈)	600 (para)		1,52 (1); 2,2 (2); 1,52 (3); 21,59 (4); 2,15 (5); 0,94 (6); 2,64 (7).	Nė viename tyrimų taške neviršijo metinės ribinės vertės, nustatytos žmonių sveikatos apsaugai (600 µg/m ³). Tyrimų metu nustatytos tolueno vertės buvo 28–638 kartų mažesnės nei metinės ribinės vertės, nustatytos žmonių sveikatos apsaugai (600 µg/m ³).
Etilbenzenas (C ₈ H ₁₀)	20 (para)		0,84 (1); 0,81 (2); 1,4 (3); 4,96 (4); 1,93 (5); 3,66 (6); 3,39 (7).	Nė viename tyrimų taške neviršijo metinės ribinės vertės, nustatytos žmonių sveikatos apsaugai (20 µg/m ³).
Kietosios dalelės (KD ₁₀)	50 (para) 40 (kalendoriniai metai)		25,5 (1); 19 (2); 16,1 (3); 29,5 (4); 30,8 (5); 26,5 (6); 21,2 (7).	2018 m. pavasario sezono metu nė viename tyrimų taške neviršijo nei paros ribinės vertės, nustatytos žmonių sveikatos apsaugai (50 µg/m ³), nei metinės ribinės vertės, nustatytos žmonių sveikatos apsaugai (40 µg/m ³). Tyrimų metu nustatytos kietųjų dalelių vertės buvo 1–5 karto mažesnės nei paros ribinės vertės, nustatytos žmonių sveikatos apsaugai (50 µg/m ³).
Anglies monoksidas (CO)	10 mg/m ³ (8 val.*)		0,21 (1); 0,17 (2); 0,2 (3); 0,2 (4); 0,25 (5); 0,19 (6); 0,19 (7).	Nė viename tyrimų taške neviršijo ribinės vertės, nustatytos žmonių sveikatos apsaugai (10 mg/m ³). Tyrimų metu nustatytos anglies monoksido vertės buvo 25–59 kartus mažesnės nei ribinės vertės, nustatytos žmonių sveikatos apsaugai (10 mg/m ³).

* – paros 8 valandų maksimalus vidurkis, paskaičiuotas pagal „Aplinkos oro užterštumo normas“ (Žin. 2001, Nr. 106-3827) 6 priedo (CO) ir pagal „Ozono aplinkos ore normas ir vertinimo taisykles“ (Žin. 2002, Nr. 105-4731) 1 priedo II dalies (O₃) reikalavimus.

Šaltinis: Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos aplinkos oro 2016–2020 metų programos įgyvendinimo ataskaita.

Apibendrinat aukščiau lentelėje pateiktus duomenis galima teigti, kad azoto dioksido (NO₂), sieros dioksido (SO₂), lakiųjų organinių junginių (LOJ) (benzeno, tolueno, etilbenzeno, ksileno), kietųjų dalelių (KD), anglies monoksido (CO) koncentracijos, tyrimų, atliktų 2018 m. žiemos, pavasario ir rudenio sezono metu, neviršijo leistinų normų nė vienoje tyrimų vietoje.

Bendruoju atveju sanitarinės apsaugos zonos (toliau – SAZ) yra nustatomos atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Tuo atveju, kai poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau – PVSV) nėra atliekamas, sanitarinės apsaugos zonos yra nustatomos pagal Sanitarinės apsaugos zonų nustatymo ir režimo taisyklių (su vėlesniais pakeitimais) priede pateiktą sąrašą veiklų, kurioms nustatomi SAZ dydžiai. Katilinių šiame priede nėra, todėl katilinėms ir elektrinėms SAZ nustatomas atliekant PVSV, jei PVSV atlikimo reikalauja atitinkami teisės aktai.

Vadovaujantis Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklėmis (su vėlesniais pakeitimais), inžinerinių statinių ar atskirų objektų sanitarinės apsaugos zonos teritorijų planavimo dokumentais nėra nustatomos, įteisinamos ir įregistruojamos. Šios taisyklės privalomos asmenims, projektuojantiems, statantiems, rekonstruojantiems (norintiems keisti ūkinę veiklą, didinti jos intensyvumą), valdantiems ar turintiems nuosavybės teisę statinius, kuriuose vykdoma (planuojama vykdyti) ūkinė veikla yra susijusi su žmogaus gyvenamosios aplinkos tarša ir šiai veiklai turi būti nustatomos SAZ, arba planuojantiems šių statinių teritorijas, taip pat valstybinės priežiūros institucijoms, kontroliuojančioms, kaip laikomasi SAZ nustatymo tvarkos ir SAZ nustatytų reikalavimų.

PVSV gali būti vykdomas atliekant planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, kaip šio proceso dalis, arba PVSV gali būti rengimas kaip atskiras dokumentas.

Katilinei Nr. 4 (pagrindinei) yra nustatytos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, XIV gamybinių ir komunalinių objektų sanitarinės apsaugos ir taršos poveikio zonos. Katilinei nustatyta SAZ sutampa su žemės sklypo ribomis. Likusioms mažo galingumo katilinėms sanitarinės apsaugos zonos nėra nustatytos.

Gargždų mieste esamų CŠT katilinių šilumos gamybos pajėgumas yra pakankamas naujų vartotojų šilumos poreikiui patenkinti, todėl naujų katilinių įrengimas, ar galių didinimas nenumatomas.

Vadovaujantis LRV nutarimu Nr. 343 (Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos) bei Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklėmis (su vėlesniais pakeitimais), šilumos gamybos ūkinės veiklos organizatoriai privalo nustatyti likusių katilinių sanitarines apsaugos zonas bei jas įregistruoti nekilnojamo turto registre.

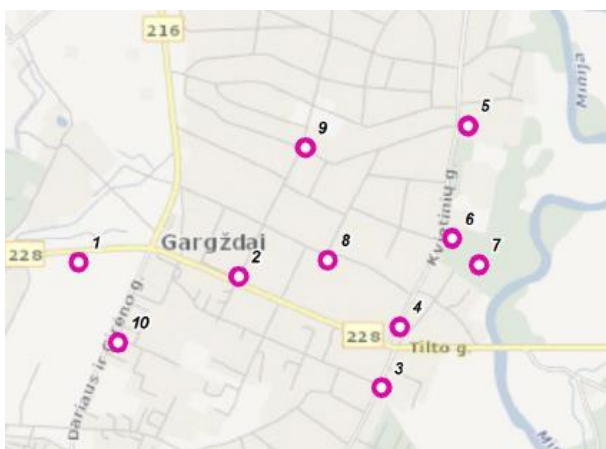
Triukšmas

Vadovaujantis žmogaus veiklos neurofiziologijos pagrindais, triukšmo poveikis organizmui vertinamas kaip poveikis centrinei nervų sistemai, o ne tik kaip poveikis klausos organui. Lengviausiai triukšmo pažeidžiamos grupės: vaikai, ligoniniai, pamainomis dirbantys, seni ir neįgalūs asmenys, ilgai būnantys triukšme žmonės ir pan.

Triukšmui jautriausios yra gyvenamosios patalpos, poilsio zonos, kurortai, mokyklos, ikimokyklinės įstaigos, gydymo įstaigos. Pagal Lietuvos higienos norma HN33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ triukšmo lygis gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje:

Objekto pavadinimas	Paros laikas, val.	Ekvivalentinis garso slėgio lygis (L_{AeqT}), dBA	Maksimalus garso slėgio lygis (L_{AFmax}), dBA
Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeliama triukšmo	6–18 18–22 22–6	65 60 55	70 65 60

Siekiant stebėti triukšmo taršą, Klaipėdos rajono savivaldybė vykdo aplinkos monitoringą, kurio vienas iš tikslų - atlikti aplinkos triukšmo matavimus ir įgyvendinti priemones, kurios pagal numatomus prioritetus padėtų išvengti, sumažinti ir apsaugoti visuomenę nuo kenksmingo triukšmo poveikio. Įgyvendinant minėtą programą yra tiriamas ir vertinamas stacionarių ir mobilių šaltinių keliamo triukšmo ekvivalentinis ir maksimalus bei procentinis 95% $L_{95,T}$ garso slėgio lygis šalia gyvenamųjų namų ir vaikų ugdymo įstaigų teritorijose. Žemiau esančiame paveiksle yra pateikiamos triukšmo lygio stebėjimo vietos.

1. Klaipėdos g. – prie V. Gaigalaičio globos namų
2. Klaipėdos g. – Vasario 16-osios ir Klaipėdos g. sankryžoje (prie parduotuvės „IKI“)
3. J. Basanavičiaus g. ir P. Cvirkos g. sankirtos (prie buvusios pirties) J. Basanavičiaus g. 11
4. Kvietai g. 2 (prie Gargždų muzikos m-klos)
5. Kvietai g. 28 (prie Gargždų „Kranto“ vidurinės m-klos).
6. Kvietai g., (Gargždų parko teritorijoje, tylioji zona, T1)
7. Gargždų parko teritorijoje, tylioji zona, T2
8. Žemaitės g. 23 (Gargždų lopšelio-darželio „Ažuoliukas“ teritorija)
9. Vasario 16-osios ir Laukų g. sankirta (ties gyvenamuoju namu Laukų g. 8)
10. S. Dariaus ir S. Girėno g., ties Melioratorių g. 19

2.6. Pav. Triukšmo tyrimų vietų schema

Vadovaujantis triukšmo monitoringo Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje 2018 metų ataskaitos duomenimis, matyti, kad:

- Dienos metu leistinas (65 dBA) ekvivalentinis triukšmo lygis viršytas dvejose tyrimo vietoje (Nr. 2 Klaipėdos g. – Vasario 16-osios ir Klaipėdos g. sankryžoje (prie prekybos centro „IKI“) (iki 68,7 dBA), Nr. 3 J. Basanavičiaus g. ir P. Cvirkos g. sankirtos (prie buvusios pirties) J. Basanavičiaus g. 11 (iki 66,5 dBA);

- Maksimalaus triukšmo lygio ribinė vertė (70 dBA) dienos metu buvo viršyta 7-ose tyrimų vietose. Didžiausias 85,1 dBA triukšmo lygis nustatytas Nr. 2 Klaipėdos g. – Vasario 16-osios sankryžoje (prie prekybos centro „IKI“) bei Nr. 3 J. Basanavičiaus g. ir P. Cvirkos g. sankirtos (prie buvusios pirties) J. Basanavičiaus g. 11 (iki 89,9 dBA).

- Vakaro metu leistinas 60 dBA ekvivalentinis triukšmo lygis viršytas trijose tyrimų vietose (Nr. 1 Klaipėdos g. – prie V. Gaigalaičio globos namų (iki 64,0 dBA); Nr. 2 Klaipėdos g. – Vasario 16-osios ir Klaipėdos g. sankryžoje (prie prekybos centro „IKI“) (iki 69,0 dBA); Nr. 3 J. Basanavičiaus g. ir P. Cvirkos g. sankirtos (prie buvusios pirties) J. Basanavičiaus g. 11 (iki 69,9 dBA), Nr. 4. Kvietai g. 2 (prie Gargždų muzikos m-klos) (60,9 dBA).

- Maksimalus leistinas triukšmo lygis (65 dBA), vakaro metu viršytas aštuoniose triukšmo lygio tyrimo vietose. Didžiausias viršijimas nustatytas tyrimo vietoje Nr. 2 Klaipėdos g. – Vasario 16-osios ir Klaipėdos g. sankryžoje (prie prekybos centro „IKI“) (iki 85,6 dBA). Kitose tyrimų vietose norma viršyta 1,0-11,1 dBA.

- Nakties metu ribinio 55 dBA ekvivalentinio triukšmo lygio viršijimas nustatytas dviejose tyrimų vietose: Nr. 1 Klaipėdos g. – prie V. Gaigalaičio globos namų (57,3 dBA), Nr. 2. Klaipėdos g. – Vasario

16-osios ir Klaipėdos g. sankryžoje (prie prekybos centro „IKI“) (60,9 dBA) ir Nr. 3 J. Basanavičiaus g. ir P. Cvirkos g. sankirtoje (prie buvusios pirties) J. Basanavičiaus g. 11 (iki 59,2 dBA).

- Maksimalus triukšmo lygio vertės, leistinas ribines vertes (60 dBA) viršijo šešiose tyrimų vietose. Didžiausias ribinės vertės viršijimas nustatytas Nr. 2 Klaipėdos g. – Vasario 16-osios ir Klaipėdos g. sankryžoje (prie prekybos centro „IKI“) (84,6 dBA), Nr. 3 J. Basanavičiaus g. ir P. Cvirkos g. sankirtoje (prie buvusios pirties) J. Basanavičiaus g. 11 (iki 84,6 dBA). Taip pat ribinės vertės viršijimai nustatyti prie V. Gaigalaičio globos namų (77,0 dBA); Klaipėdos g. – Vasario 16-osios ir Klaipėdos g. sankryžoje (prie prekybos centro „IKI“) (73,4 dBA), Kvietinių g. 2 – (prie Gargždų muzikos m-klos) (70,1 dBA).

Triukšmo monitoringo ataskaitos išvadose nustatyta, kad aukštas maksimalus triukšmo lygis susijęs su automobilių ir motociklų eismu kuris sukelia dideles maksimalaus triukšmo lygio vertes. Taip pat ataskaitos išvadose rekomenduojama Gargždų mieste mažinti ekvivalentinio ir maksimalaus triukšmo lygį, taikant organizacines priemones (ribojant mieste transporto srautus ypač sunkiasvorio transporto), gerinant kelio dangos būklę ir taikant mažatriukšmes kelių dangas.

Siekiant įvertinti galimą katilinių keliamo triukšmo įtaka gyvenamai ir visuomeniniai aplinkai, specialiojo plano rengėjai išanalizavo analogiškų katilinių (pagal padėtį teritorijoje, kuro rūšį ir kitas technines charakteristikas) triukšmo taršos matavimo rezultatus. Analizės rezultatai parodė, kad dujiniu kuru kūrenamų katilinių ekvivalentinis garso slėgis (ties katilinės sklypo/teritorijos riba) sudaro apie 42 dBA, t.y. neviršija ekvivalentinio garso slėgio gyvenamojoje aplinkoje.

Įvertinus faktines aplinkos teršalų koncentracijas bei ekvivalentinį triukšmo garso slėgio lygį, galima teigti, kad katilinių generuojama aplinkos tarša neviršija leistinų normų bei koncentracijų.

Šilumos prevencinės oro taršos mažinimo priemonės:

- Didėjantis automobilių skaičius, transporto infrastruktūros plėtra yra pagrindinis faktorius, įtakojantis rajono aplinkos oro kokybės rodiklius. Gargždų miesto ir Klaipėdos rajono bendrojo plano susisiekimo dalių svarbiausias tikslas yra darnios tarpusavyje sąveikaujančios susisiekimo sistemos kūrimas mažinant transporto srautų poveikį aplinkai, tolygiai vystant vietinių kelių plėtrą, tobulinant ir plėtojant transporto infrastruktūrą.

- Centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos plėtra, daugiabučių gyvenamųjų namų, švietimo, kultūros, sveikatos priežiūrų įstaigų pastatų modernizavimas, energetinio efektyvumo, pastato atitvarų šiluminės varžos rodiklių gerinimas, centralizuotai tiekiamos šilumos nuostolių mažinimas.

- Visuomenės ekologinio švietimo programų vykdymas, skatinant energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą individualių gyvenamųjų namų apšildymui, karšto vandens ruošimui. Vykdyti visuomenės švietimo, informavimo institucijų skatinimą, siekiant efektyvesnio visuomenės dalyvavimo Žemės dienos, Europos judriosios savaitės ir kituose ekologiniuose renginiuose.

2.10. IŠVADOS

Specialiojo plano sprendiniai neprieštarauja galiojantiems teritorijų planavimo dokumentams. Taip pat planas atitinka nuostatas, numatomas Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijoje, kadangi siūloma išlaikyti ir vystyti centralizuotą šilumos tiekimo sistemą, tuo užtikrinant patikimą, saugų, ekologišką ir ekonomišką vartotojų aprūpinimą šiluma. Palaipsniui siūloma atnaujinti šilumos tiekimo vamzdinius, renovuoti pastatų šildymo sistemas ir t.t.

Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas neturės neigiamos įtakos esamai infrastruktūrai bei gamtinei aplinkai.

Galimas sprendinių poveikis

Tikėtina, kad numatytos naujos centralizuoto šilumos tiekimo zonos suintensyvins esamų šilumos vartotojų prisijungimą prie centralizuoto šilumos tiekimo tinklų teritorijose, kuriose jau pakloti šilumos tiekimo tinklai.

Poveikis aplinkos oro kokybei

Prijungiant šilumos vartotojus prie centralizuoto šilumos tiekimo tinklų mažinama neigiama necentralizuoto kuro deginimo šildymui ir karšto vandens ruošimui įtaka miestų aplinkos oro kokybei.

Specialiuoju planu naujos katilinės neplanuojamos ir esamų katilinių plėtra nenumatoma. Todėl Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas nedidins teršalų išmetamų iš stacionarių šilumos gamybos šaltinių kiekio.

Konkurencinėje šilumos tiekimo zonoje pastatų aprūpinimas šiluma numatytas iš CŠT sistemos arba iš vietinių (individualių) katilinių kūrenamų gamtinėmis dujomis. Pagal galiojančias taršos normas bei įvertinant išorines sąnaudas, taip pat kitas įstatymuose nustatytas priemones, šilumos vartotojai turi teisę pasirinkti alternatyvių energijos rūšių šilumos tiekėjus ar įsirengti vietinę šildymo sistemą, užtikrinant saugų ir patikimą šilumos tiekimą mažiausiomis sąnaudomis bei neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai pagal galiojančias taršos normas.

Poveikis ekonominei aplinkai

Prijungiant naujus vartotojus prie CŠT tinklų, didėja šilumos suvartojimas centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, efektyviau išnaudojami centralizuotos šilumos gamybos įrenginiai. Gaminant daugiau šilumos CŠT sistemose mažėja centralizuotai gaminamos šilumos savikaina (1 kWh gamybos kaštai), t. y. didesniai šilumos kiekiui pagaminti reikalingi didesni kintamieji kaštai, bet pastovioji savikainos dedamoji lieka nepakitusi.

Poveikis kultūros paveldui, saugomoms teritorijoms

Plano sprendinių įgyvendinimas nedarys poveikio kultūros paveldui, saugomoms teritorijoms ir nesukels neigiamų pasekmių. Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose bei jų apsaugos zonose taikomi paveldosaugos ir tvarkymo reikalavimai, nustatyti kultūros paveldo objektų apsaugos reglamentais, šių objektų apsaugos specialiaisiais planais ir kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Esant prieštaravimui tarp kultūros paveldo objektų tvarkymą reglamentuojančių dokumentų sprendinių ir šio specialiojo plano sprendinių, šio Specialiojo plano sprendiniai nėra taikomi.

AEI naudojimo plėtos galimybės CŠT ūkyje

Tobulėjant saulės kolektorių (skirtų šilumos gamybai), saulės elektrinių, absorbcinių šilumos siurblių, ORC technologijų efektyvumui, AEI plėtos galimybės Gargždų miesto CŠT sistemos gamybos sektoriuje yra didelės, ir jų taikymą nulems techniniai – ekonominiai faktoriai.

Atsinaujinančių energijos išteklių realios ir didelės plėtos galimybės yra pas CŠT sistemos vartotojus - gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų sektoriuje. Pas vartotojus AEI naudojimo plėtra vyksta ir vyks, naudojant oro, grunto ar saulės energiją pastatų šildymui ir karšto vandens ruošimui.